

სს “პროკრედიტ ბანკი”

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა
31 დეკემბერი, 2014 წელი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	1
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	4

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა	5
2. საოპერაციო გარემო	5
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება	6
4. დაშვებები და პროგნოზები	26
5. ცვლილებები საბუღალტრო აღრიცხვის სისტემაში	27
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	27
7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	28
8. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	29
9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	30
10. საინვესტიციო საკუთრება	35
11. არამატერიალური აქტივები	36
12. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები	36
13. სხვა აქტივები	37
14. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	38
15. კლიენტთა ანგარიშები	38
16. სხვა ნასესხები სახსრები	39
17. სხვა ვალდებულებები	40
18. სხვა დებულებები	40
19. მოგების გადასახადი	41
19. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)	41
20. სუბორდინირებული სესხი	42
21. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი	42
22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	43
23. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები	44
24. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	44
25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა	45
25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)	47
25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)	49
26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	74
26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)	74
27. პირობითი ვალდებულებები	75
27. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)	76
28. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	77
28. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან(გაგრძელება)	78
29. შემდგომი მოვლენები	78

KPMG Georgia LLC
საქართველო, თბილისი,
0108,
ბესიკის ქ. 4

ტელეფონი
ფაქსი
ვებ გვერდი

+995 (32) 2 950719
+995 (32) 2 982276
www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს პროკრედიტ ბანკის აქციონერებს

ჩვენ აუდიტი ჩავუტარეთ სს პროკრედიტ ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის (ჯგუფის) თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელიც მოიცავს 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, და იმავე თარიღით დასრულებული წლისათვის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ასევე შენიშვნებს, რომლებიც ეხება ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის მნიშვნელოვან ნაწილს და სხვა ახსნა-განმარტებით ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, რომელიც უზრუნველყოფს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვათ მოსაზრება ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები ჩვენგან მოითხოვს ეთიკის ნორმების დაცვას და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვას და ჩატარებას, რომ მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

აუდიტი გულისხმობს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. აღნიშნული რისკების შეფასებებისას აუდიტორი განიხილავს ორგანიზაციის შიდა კონტროლის სისტემას, რომლებიც შეეხება საწარმოს მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენას, რომლის საფუძველზე აუდიტორი გეგმავს შესაბამის აუდიტორულ პროცედურებს, მაგრამ აღნიშნულის მიზანს არ წარმოადგენს მოსაზრების გამოხატვა ორგანიზაციის შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტურობის შესახებ. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული საბუღალტრო შეფასებების ადეკვატურობის შეფასებას და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენის საერთო შეფასებას მთლიანობაში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად სამართლიანად ასახავს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას

შპს "KPMG საქართველო" არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებული კომპანია, KPMG-ის დამოუკიდებელ წევრთა ქსელის წევრი ორგანიზაცია, აფილირებული შედგურ ორგანიზაციასთან "KPMG International Cooperative" ("KPMG International").

KPMG Georgia LLC
საქართველო, თბილისი,
0108,
ბესიკის ქ. 4

ტელეფონი
ფაქსი
ვებ გვერდი

+995 (32) 2 950719
+995 (32) 2 982276
www.kpmg.ge

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის.

KPMG Georgia LLC

31 მარტი 2015 წ.

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი

	შენიშვნები	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	174 975	198 711
მოგება ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები		-	14
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	10 063	234
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	7	57 993	44 988
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9	740 270	692 888
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი		-	1 743
საინვესტიციო ქონება	10	1 255	1 264
არამატერიალური აქტივები	11	1 996	2 868
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები	12	77 844	84 681
სხვა აქტივები	13	13 728	15 404
სულ აქტივები		1 078 124	1 042 795
ვალდებულებები			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	14	2 005	23
მოგება ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებები		156	-
კლიენტთა ანგარიშები	15	598 277	569 166
სხვა ნასესხები სახსრები	16	264 974	256 709
სუბორდინირებული სესხი	20	52 938	66 308
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება		889	-
სხვა ვალდებულებები	17	3 436	2 031
სხვა ანარიცხები	18	462	731
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	19	2 882	2 445
სულ ვალდებულებები		926 019	897 413
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	21	83 000	83 000
საემისიო კაპიტალი	21	30 803	30 803
გაუნაწილებელი მოგება		38 302	31 579
სულ კაპიტალი		152 105	145 382
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1 078 124	1 042 795

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2015 წლის 31 მარტს

პროკრედიტ ბანკი ჯგუფი

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნები	2014	2013
საპროცენტო შემოსავალი	22	109 013	114 197
საპროცენტო ხარჯი	22	(36 629)	(44 305)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		72 384	69 892
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	9	(9 815)	(6 057)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვის ფორმირების შემდეგ		62 569	63 835
საკომისიო შემოსავალი	23	11 512	11 850
საკომისიო ხარჯი	23	(3 941)	(4 308)
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა შემოსავალი		1 263	7 655
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა მოგება / (ზარალი)		4 759	(1 510)
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(24 112)	(28 412)
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები	24	(26 030)	(27 188)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		2 888	1 243
სხვა საოპერაციო ხარჯი		(908)	(354)
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე		28 000	22 811
მოგების გადასახადის ხარჯი	19	(4 277)	(3 257)
წლის მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი		23 723	19 554

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2015 წლის 31 მარტს

პროგრედიტ ბანკი ჯგუფი

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი

	შენიშვნები	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2013 წლის 1 იანვრისთვის		80 000	28 286	37 025	145 311
სულ სრული შემოსავალი წლის მოგება		-	-	19 554	19 554
სულ სრული შემოსავალი წლისთვის		-	-	19 554	19 554
მფლობელებთან განხორციელებული ტრანზაქციები, აღრიცხული კაპიტალში					
გამოცხადებული დივიდენდები	21	-	-	(25 000)	(25 000)
გამომწვეული აქციები	21	3 000	2 517	-	5 517
სულ ტრანზაქციები მფლობელებთან		3 000	2 517	(25 000)	(19 483)
ნაშთი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		83 000	30 803	31 579	145 382
სულ სრული შემოსავალი წლის მოგება		-	-	23 723	23 723
სულ სრული შემოსავალი წლისთვის		-	-	23 723	23 723
მფლობელებთან განხორციელებული ტრანზაქციები, აღრიცხული კაპიტალში					
გამოცხადებული დივიდენდები	21	-	-	(17 000)	(17 000)
სულ ტრანზაქციები მფლობელებთან		-	-	(17 000)	(17 000)
ბალანსი 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		83 000	30 803	38 302	152 105

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2015 წლის 31 მარტს

პროგრედიტ ბანკი ჯგუფი

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშნე ბი	2014	2013
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე		28 000	22 811
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	9	9 815	6 057
ცვეთა და ამორტიზაცია	24	7 259	6 343
უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა (მოგება)/ზარალი		(4 759)	1 510
სხვა ანარიცხების გამოთავისუფლება		(269)	(299)
ზარალი/ (მოგება) შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის, საინვესტიციო ქონების და არამატერიალური აქტივების გასხვისებიდან		203	(60)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		(72 384)	(69 892)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებების ცვლილებამდე		(32 135)	(33 530)
<i>საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების გაზრდა/შემცირება არაფულადი მუხლების შემდეგ:</i>			
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(2 841)	(4 750)
მოგება ან ზარალი ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები		14	18
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(10 059)	16 078
სხვა აქტივები		2 285	1 070
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		1 982	(8 263)
მოგების ან ზარალის საფუძველზე რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულებები		156	-
კლიენტთა ანგარიშები		5 119	36 909
სხვა ვალდებულებები		1 405	441
მიღებული პროცენტები		107 270	115 041
გადახდილი პროცენტები		(36 907)	(48 274)
გადახდილი სამემოსავლო გადასახადი		(1 208)	(4 727)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგად მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		35 081	70 013
შენობა-ნაგებობების, მოწყობილობებისა და არამატერიალური აქტივების შეძენა		(5 580)	(13 112)
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(842)	(536)
შენობა-ნაგებობების, მოწყობილობისა და საინვესტიციო ქონების გასხვისებიდან მიღებული შემოსავალი		6 069	388
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა	8	(9 520)	-
საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად გასული ფულადი სახსრები		(9 873)	(13 260)
გადახდილი დივიდენდები	21	(17 000)	(25 000)
გამომცემული აქციები	21	-	5 517
სხვა ნასესხები სახსრების მიღება		101 902	5 209
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(113 468)	(44 547)
სუბორდინირებული სესხის დაფარვა		(17 913)	-
ფინანსური საქმიანობის შედეგად გასული ფულადი სახსრები		(46 479)	(58 821)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა შემცირება		(21 271)	(2 068)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		170 702	174 280
სავალუტო კურსის ცვლილების შედეგები		7 699	(1 510)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოსთვის	6	157 130	170 702

დამოწმებული და ხელმოწერილია დირექტორთა საბჭოს სახელით 2015 წლის 31 მარტს

1. ორგანიზაცია და საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ს.ს. პროკრედიტ ბანკის (შემდგომში "ბანკი") და მისი შვილობილი კომპანიის (ერთობლივად მოხსენიებული, როგორც "ჯგუფი") ფინანსურ ანგარიშებს. ბანკი და მისი შვილობილი კომპანია წარმოადგენენ სააქციო და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებას მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონში მოცემული განმარტების შესაბამისად. მათი რეგისტრაციის და საქმიანობის ქვეყანაა საქართველო.

ს.ს. პროკრედიტ ბანკის ძირითადი საქმიანობის სფეროა კომერციული და საცალო საბანკო ოპერაციები საქართველოს ტერიტორიაზე. საზედამხედველო მიზნებისთვის პროკრედიტ ბანკი საქმიანობას აწარმოებს ზოგადი საბანკო ლიცენზიით # 233 და მის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი ("NBG").

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, 0160, ალ. ყაზბეგის გამზ. 21. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში. ბანკს გააჩნია 43 ფილიალი, სერვის ცენტრი და სერვის პუნქტი თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, გორში, ფოთში, ზუგდიდში, თელავში, რუსთავში, ლილოში, მარნეულში, ხაშურსა და წნორში.

2014 და 2013 წლების 31 დეკემბრისთვის ბანკი ერთპიროვნულად ფლობდა შვილობილ კომპანიას შპს „პროკრედიტ ფროფერთის“, რომელიც 2007 წლის 23 ივლისს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოყალიბდა, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, რომლის ძირითადი საქმიანობა უძრავ-მოძრავი ქონების ფლობა და განკარგვაა. კომპანია ამ ქონებას აუქციონებზე იძენს ბანკის კლიენტებისგან, რომლებმაც აღებული ვალდებულება ვერ შეასრულეს.

2014 და 2013 წლების 31 დეკემბრისთვის, ბანკის უშუალო და ერთადერთი დედობილი კომპანია ს.ს. პროკრედიტ ჰოლდინგი იყო (შემდგომში მოხსენიებული როგორც "დამფუძნებელი"). დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები იხილეთ 28-ე შენიშვნაში.

2. საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. შესაბამისად, ჯგუფი საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზარზე საქმიანობს, რომელსაც განვითარებადი ქვეყნებისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, თუმცა ხშირად იცვლება და სხვადასხვა ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. სხვა საკანონმდებლო და ფინანსურ დაბრკოლებებთან ერთად, ეს დიდ პრობლემას წარმოადგენს საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს მენეჯმენტის მიერ საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ჯგუფის საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალში არსებული ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს მენეჯმენტის შეფასებისგან. მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ ის ყველა საჭირო ზომას იღებს, რათა უზრუნველყოს ჯგუფის საქმიანობის მდგრადობა და განვითარება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მეთოდების შეჯამება

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყენებულია თანმიმდევრულად ჯგუფის შემადგენლობაში შესული კომპანიების მიერ, წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

შესაბამისობის განცხადება

ბანკის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად (IFRS).

აღრიცხვის საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების აღრიცხვის საფუძველზე, გარდა ფინანსური ინსტრუმენტებისა და გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივებისა, რომლებიც აისახება რეალური (სამართლიანი) ღირებულებით მოგებაში, ან ზარალში. ფასს (ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები) ადგენს რეალური (სამართლიანი) ღირებულების განსაზღვრის იერარქიას, რომელიც ასახავს რეალური (სამართლიანი) ღირებულების დადგენის სხვადასხვა მეთოდის შედარებით სიზუსტეს:

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

(ა) აქტიური ბაზარი: კოტირებული ფასი (დონე 1)

აქტიურ ბაზრებზე იდენტური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაკვირვება.

(ბ) შეფასების მეთოდი დაკვირვებადი რესურსების გამოყენებით (დონე 2)

აქტიურ ბაზრებზე მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილ ფასებზე დაკვირვება, ან არააქტიურ ბაზრებზე იდენტური, ან მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაკვირვება, ან ისეთი შეფასების მოდელების გამოყენება, სადაც ყველა მნიშვნელოვან რესურსზე შეიძლება დაკვირვება.

(გ) შეფასების მეთოდი მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი რესურსების გამოყენებით (დონე 3)

შეფასების ისეთი მოდელების გამოყენება, სადაც ერთი, ან ერთზე მეტი მნიშვნელოვანი რესურსი არ არის დაკვირვებადი.

მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიანი (რეალური) ღირებულების განსაზღვრის საუკეთესო მეთოდი ხელმისაწვდომი არაა, შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის რიგით მეორე საუკეთესო მეთოდის გამოყენება. თუ შესაძლებელია, ჯგუფი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს კოტირებული საბაზრო ფასების მიხედვით; სხვაგვარად გამოიყენება შემდეგი დონის არსებული საუკეთესო შეფასების მეთოდი.

ანგარიშგება და შეფასება საქმიანობის უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე ხდება.

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში გამოყენებული შეფასების მეთოდები აღნიშნულია მე-3 და 26-ე შენიშვნაში.

კონსოლიდირების საფუძველი

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ ჯგუფის მიერ კონტროლირებულ საინვესტიციო ობიექტებს. ჯგუფი აკონტროლებს საინვესტიციო ობიექტს, თუ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ცვალებადი შემოსავალი საინვესტიციო ობიექტში მონაწილეობის შედეგად, ან შეუძლია ზეგავლენა მოახდინოს ასეთ შემოსავალზე საინვესტიციო ობიექტთან მიმართებაში არსებული უფლებამოსილების გამო. კერძოდ, ჯგუფი ახდენს მის მიერ ფაქტობრივად კონტროლირებული საინვესტიციო ობიექტების კონსოლიდაციას. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება შედის წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დაწყების თარიღიდან იმ თარიღამდე, როცა კონტროლი შეწყდება.

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის შესული კომპანიებს შორის არსებული ოპერაციები, ბალანსები და ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებულ ოპერაციებზე არარეალიზებული მოგება. ასევე არ არის შესული არარეალიზებული დანაკარგებიც, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა გაუფასურების ნიშნები არ არსებობს.

ფინანსური ინსტრუმენტები - შეფასების ძირითადი პირობები

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება მათი კატეგორიის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ქვემოთაა აღწერილი.

სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება როგორც ფასი, რომელიც მიღებული იქნება აქტივის გაყიდვიდან ან გადაიხდევინება ვალდებულების გადაცემისათვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების ფარგლებში ძირითად ბაზარზე, ან მისი არარსებობის შემთხვევაში, ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე, რომელზეც ჯგუფს აქვს წვდომა აღნიშნული თარიღისათვის. სამართლიანი (რეალური) ღირებულება არის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფინანსური აქტივების მიმდინარე შემოთავაზებული ფასი და ფინანსური ვალდებულებების მიმდინარე მოთხოვნილი ფასი. ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ასახავს ვალდებულების შეუსრულებლობის რისკს.

შესაძლებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განსაზღვრავს ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას, აქტიურ ბაზარზე ამ ინსტრუმენტზე კოტირებული ფასების მიხედვით. ბაზარი აქტიურია, თუ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული ოპერაციები საკმარისი სიხშირით და მოცულობით ხორციელდება, რაც ხელმისაწვდომს ხდის ინფორმაციას ფასების შესახებ.

აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასის არარსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდს, რომელიც მიზნად ისახავს შესაბამისი დაკვირვებადი მონაცემების მაქსიმალურ გამოყენებას და არადაკვირვებადი მონაცემების გამოყენების მინიმუმდე დაყვანას. არჩეული შეფასების მეთოდი მოიცავს ყველა ფაქტორს, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები მოცემულ გარემოებებში გაითვალისწინებდნენ.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

როგორც წესი, თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა ტრანზაქციის ფასი, ანუ გაცემული თუ მიღებული ანაზღაურების სამართლიანი (რეალური) ღირებულება. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება ტრანზაქციის ფასისგან და სამართლიანი ღირებულება არ დასტურდება არც აქტიურ ბაზარზე მსგავს აქტივსა თუ ვალდებულებაზე კოტირებული ფასით და არც შეფასების მეთოდით, რომელიც მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებზეა დამყარებული, ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება თავდაპირველი აღიარებისას ასახულ სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებული სხვაობის მიხედვით. ამის შემდეგ სხვაობა შესაბამისად აისახება მოგება ან ზარალში ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს იმ მომენტისა, როცა შეფასება მთლიანად დადასტურდება დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით, ანდა ტრანზაქცია დაიხურება.

საბაზრო და საკრედიტო რისკის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომელსაც ჯგუფი მართავს საბაზრო ან საკრედიტო რისკის წმინდა დონის გათვალისწინებით, ფასდება იმ ფასის მიხედვით, რომელიც მიღებული იქნება წმინდა გრძელი პოზიციის გაყიდვიდან (ან გადახდილი იქნება წმინდა მოკლე პოზიციის გადაცემისას) კონკრეტული რისკის შემთხვევაში. აღნიშნული კორექტირებები, რომლებიც პორტფელის დონეზე ხორციელდება, ნაწილდება ცალკეულ აქტივებსა და ვალდებულებებზე პორტფელში არსებული თითოეული ცალკეული ინსტრუმენტის შესაბამისი რისკის კორექტირების საფუძველზე.

ჯგუფი აღიარებს გადატანებს სამართლიანი ღირებულების იერარქიას შორის იმ საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, როცა ცვლილება მოხდა.

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლის საფუძველზე თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება, გამოკლებული ძირითადი თანხის შენატანები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაცია, თავდაპირველად აღიარებულ თანხასა და ვადის ბოლოს დასაფარ თანხასა არსებული ნებისმიერი სხვაობისთვის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი. პრემიები და დისკონტები, მათ შორის თავდაპირველი სატრანზაქციო დანახარჯები, შედის შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზირდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

ტრანზაქციის ხარჯი არის ზრდადი ხარჯი, რომელიც უშუალოდ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შექმნას, გამოშვებას თუ განკარგვას. ზრდადი ხარჯი ნიშნავს ისეთ ხარჯს, რომელიც არ იქნებოდა გაწეული იმ შემთხვევაში, თუ ტრანზაქცია არ შედგებოდა. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებზე (მათ შორის გასაღების აგენტების სახით მოქმედ თანამშრომლებზე), მრჩეველებზე, ბროკერებსა და დილერებზე გაწეულ ჰონორარსა და სხვა საკომისიოს, მარეგულირებელი ორგანოების და ფასიანი ბირჟების მიერ დაწესებულ გადახდებს, გადარიცხვის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს

დავალიანების პრემიას თუ დისკონტს, დაფინანსების ხარჯებს, შიდა ადმინისტრაციულ ხარჯებს ან მარაგების შენახვის დანახარჯებს.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდზე განაწილების მეთოდს, რათა საბალანსო ღირებულებაზე მივიღოთ მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ნიშნავს განაკვეთს, რომლის საფუძველზე ხორციელდება სამომავლო ფულადი გადახდების ან შემოსულობების (სამომავლო საკრედიტო დანაკარგების გამოკლებით) დისკონტირება ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი ვადით ან, თუ საჭიროა, უფრო მოკლე პერიოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტებზე ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის პროცენტის გადაფასების მომდევნო თარიღამდე, პრემიის თუ დისკონტის გამოკლებით, რომელიც ასახავს საკრედიტო სპრედს მოცემული ინსტრუმენტისთვის დადგენილი მცოცავი განაკვეთით, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც დამოუკიდებელია საბაზრო განაკვეთებისგან. ასეთი პრემია ან დისკონტი ამორტიზირდება ინსტრუმენტის მთლიანი სავარაუდო ვადით. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს კონტრაგენტების მიერ გადახდილ ან მიღებულ ყველა საკომისიოს, რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის უშუალო ნაწილია.

ფინანსური აქტივები

ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები, სესხები და დებიტორული დავალიანება, და გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები. არ არსებობს “გადახდამდე დაკავებულ” კატეგორიაში შესული აქტივები. მენეჯმენტი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს თავდაპირველი შეფასების საფუძველზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

მოგება ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

ამ კატეგორიას გააჩნია ორი ქვეკატეგორია: სავაჭროდ დაკავებული ფინანსური აქტივები (“აქტივები სავაჭრო ანგარიშზე”), მათ შორის მფლობელობაში არსებული დერივატივები და თავდაპირველი აღიარებისას მოგების ან ზარალის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას.

ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულებით აღიარება შესაძლებელია მოგების ან ზარალის საფუძველზე, როცა ის ცალკე პორტფელის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს რომელიც იმართება და ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე დოკუმენტურად დასაბუთებული რისკების მართვის სტრატეგიის ან საინვესტიციო სტრატეგიის მიხედვით. ანგარიშგებაში ასახული სამართლიანი (რეალური) ღირებულება ჩვეულებრივ დაკვირვებად

საბაზრო ფასებს წარმოადგენს; ჯგუფი ამჯობინებს ისეთ ფასიან ქაღალდებში ინვესტირებას, რომელთათვისაც საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე დაკვირვებადია. სამართლიანი ღირებულება მხოლოდ იშვიათ შემთხვევაში გამოითვლება მიმდინარე დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემების საფუძველზე შეფასების მეთოდის გამოყენებით. გამოყენებული შეფასების მეთოდი წარმოადგენს მითითებას სხვა მსგავსი ინსტრუმენტების მიმდინარე სამართლიან ღირებულებაზე და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზზე დაკვირვებადი საბაზრო პარამეტრების გამოყენებით, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები და სავალუტო კურსები.

მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო გარიგების ხარჯები დანახარჯის სახით აისახება მოგების, ან ზარალის ანგარიშში. შემდგომ ისინი სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი დაუყოვნებლივ აისახება მოცემული პერიოდის მოგებაში ან ზარალში. მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ საპროცენტო სარგებელთან ერთად ისინი აისახება, როგორც “მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებიდან მიღებული წმინდა შედეგი”.

მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვის აღიარება სტანდარტული ტრანზაქციებისთვის ხდება გარიგების დღეს – იმ დღეს, როცა ჯგუფი აქტივს იყიდის ან გაყიდის. მოგების, ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივების აღიარება უქმდება მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას ვადა ეწურება, ან როდესაც ჯგუფი გაასხვისებს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს.

სესხები და დებიტორული დავალიანება

სესხები და დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან დასადგენი გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. ისინი წარმოიშობა მაშინ, როცა ჯგუფი უშუალოდ დებიტორზე გასცემს ფულს, საქონელს ან მომსახურებას ისე, რომ მიზნად არ ისახავს დებიტორული დავალიანებით ვაჭრობას.

სესხებისა და დებიტორული დავალიანების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, დამატებული ტრანზაქციის ხარჯები; შემდეგ ისინი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. ყოველი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და როდესაც პოტენციური გაუფასურების ნიშნები ჩანს, ჯგუფი აფასებს თავისი სესხებისა და დებიტორული დავალიანებების ღირებულებას. მათი საბალანსო ღირებულება შეიძლება შემცირდეს სარეზერვო ანგარიშის გამოყენების გამო (გაუფასურებულ სესხებზე დეტალური ინფორმაციისთვის იხ. შენიშვნა #9). თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ოდენობა შემცირდება, შესაბამისად შემცირდება გაუფასურებისთვის გამოყოფილი რეზერვი და შემცირებული ოდენობა ჩაითვლება მოგებას ან ზარალში. გაუფასურების შემცირების მაქსიმალური ზღვარი უდრის ამორტიზირებულ

ღირებულებას, რომელიც იარსებებდა შეფასების დღისთვის, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

სესხების აღიარება ხდება მაშინ, როცა მსესხებლებზე ხდება ძირი თანხის (კაპიტალის) წინასწარი გაცემა. ჯგუფი გააუქმებს სესხების და დებიტურული დავალიანების აღიარებას მაშინ, როცა (ა) მოხდება აქტივის გამოსყიდვა, ან ფინანსური აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს ვადა ამოწურება, ან (ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დადებული აქვს მიღებული ფულადი ნაკადების გადაცემის თაობაზე შეთანხმება, ამავდროულად (i) ჯგუფს ასევე გასხვისებული აქვს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა არსებითი რისკი და სარგებელი, ან (ii) არც გადაუცია და არც დაუტოვებია საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ მართვის უფლების შენარჩუნების გარეშე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შედის ის ფინანსური აქტივები, რომელთა დაკავება (ფლობა) განუსაზღვრელი ვადითაა გამიზნული და რომლებიც შეიძლება გაიყიდოს ლიკვიდურობის საჭიროებიდან, ან საპროცენტო განაკვეთებში, გაცვლით კურსებსა თუ აქციების ფასებში მომხდარი ცვლილებებიდან გამომდინარე.

თავდაპირველი აღიარებისას, გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები ბუღალტრულად აღირიცხება რეალური ღირებულებით. შემდგომ პერიოდშიც ისინი სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, სანამ მათი განსაზღვრა შეუძლებელი არ გახდება. ანგარიშგებაში ასახული სამართლიანი (რეალური) ღირებულება წარმოდგენს ან დაკვირვებად საბაზრო ფასებს, ან იმ ღირებულებას, რომელიც ფასდება ამჟამინდელ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებული შეფასების მეთოდით. გასაყიდად არსებული აქტივების სამართლიან (რეალურ) ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებებით გამოწვეული მოგება და ზარალი პირდაპირ ფასდება სხვა მთლიან შემოსავლად უწყისის მუხლში “გასაყიდად არსებული აქტივის გადაფასების რეზერვი”, ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე, ან მის გაუფასურებამდე. ამასთან, ჯამური მოგება ან ზარალი, რომელიც წინათ შეტანილი იყო სხვა მთლიან შემოსავალში, ამჯერად ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში, როგორც “გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივიდან მოგება, ან ზარალი”. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი პროცენტი და გაცვლითი სავალუტო კურსის სხვაობის შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი იმ მონეტარულ აქტივებზე, რომლებიც გადის გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში, ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში. გასაყიდად არსებულ წილობრივი მონაწილეობის დამადასტურებელ დოკუმენტებზე დივიდენდები აღიარებულია მოგება –ზარალის უწყისის სხვა საოპერაციო შემოსავლების ნაწილში, როდესაც დგინდება კომპანიის უფლება თანხის მიღებაზე.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შესყიდვების და გაყიდვების სტანდარტული ტრანზაქციები აღირიცხება გარიგების შესრულების დღეს. ჯგუფი გააუქმებს გასაყიდად არსებული აქტივების აღიარებას მაშინ, როცა (ა) მოხდება აქტივის გამოსყიდვა, ან ფინანსური

აქტივებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე უფლებებს ვადა ამოეწურება, ან (ბ) ჯგუფს გადაცემული აქვს ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დადებული აქვს მიღებული ფულადი ნაკადების გადაცემის თაობაზე შეთანხმება, ამავდროულად (i) ჯგუფს ასევე გადაცემული აქვს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა არსებითი რისკი და სარგებელი, ან (ii) არც გადაუცია და არც დაუტოვებია საკუთრებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ კონტროლის უფლების შენარჩუნების გარეშე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როცა ჯგუფი გააფორმებს ხელშეკრულებას, რომლის საგანია აღნიშნული ფინანსური ინსტრუმენტი.

ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მათ შორის თუ ფინანსური აქტივი ან ვალდებულებე არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალის საფუძველზე, ამას დაემატება ტრანზაქციის ხარჯი, რომელიც პირდაპირ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გაცემასთან

. ყველა ფინანსური ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, გარდა იმ ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგების ან ზარალის საფუძველზე და რომლებიც წარმოიქმნება იმ დროს, როცა სამართლიანი ღირებულებით აღირებული ფინანსური აქტივის გადაცემა არ შეესაბამება აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმებს.

ჯგუფი აუქმებს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც სახელშეკრულებო ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება, ან მას ვადა ამოეწურება.

მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები შედგება მხოლოდ ჰეჯირებისთვის გამოყენებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან გამომდინარე უარყოფითი სამართლიანი ღირებულებებისგან, მაგრამ არა როგორც ჰეჯირების შეთანხმება საბუღალტრო აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი #39-ის თანახმად ჰეჯირების აღრიცხვის პირობებით მიხედვით.

თუ არსებული ვალდებულების პირობები არსებითად შეიცვლება, ასეთი ცვლილება განიხილება როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის უწყისში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტები - ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაიქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ მხარეებს აქვთ სამართლებრივი უფლება და განზრახვა დაარეგულირონ დაავალიანება ურთიერთგაქვითვის გზით, ან მოახდინონ აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულებების ერთდროული დაფარვით.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ა) ჯგუფის საქმიანობისა (საოპერაციო) და ფინანსური ინფორმაციის წარმოდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტაა ქართული ლარი (GEL), რომელიც არის ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიის საქმიანობისა და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარმოდგენის ვალუტა. მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით, ბანკის საქმიანობის ვალუტაა ქართული ლარი, რომელიც ასახავს ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული მოვლენებისა და გარემოებების ეკონომიკურ არსს. ქართული ლარი საქართველოს ფარგლებს გარეთ არ კონვერტირდება.

ქართულ ლარში წარმოდგენილი ფინანსური მონაცემები დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ბ) ტრანზაქციები და ბალანსები

სავალუტო ტრანზაქციების გადაყვანა საქმიანობის ვალუტაში ხდება ტრანზაქციების დღეს მოქმედი სავალუტო კურსის გამოყენებით. საკურსო ცვლილებით გამოწვეული მოგება და ზარალი ასეთი ტრანზაქციების განხორციელებისა და წლის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული აქტივებისა და ვალდებულებების გაცვლითი კურსის მიხედვით გადაყვანის შედეგად, ჩაითვლება მოგებაში ან ზარალში.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული მუხლები გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღის დახურვისას არსებული კურსით. მონეტარულ მუხლებზე დადებითი ან უარყოფითი სავალუტო სხვაობა წარმოადგენს სხვაობას საანგარიშო პერიოდის დასაწყისში საქმიანობის ვალუტაში გამოხატულ ამორტიზირებულ ღირებულებასა (რომელიც პერიოდის განმავლობაში კორექტირდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის და შენატანების გათვალისწინებით) და უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის, რომელიც კონვერტირდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული კურსით.

უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული არამონეტარული მუხლები გადაიყვანება იმ თარიღის გაცვლითი კურსით, როდესაც სამართლიანი (რეალური) ღირებულება განისაზღვრა.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ისტორიული ხარჯით შეფასებული არამონეტარული მუხლები გადაიყვანება თავდაპირველი აღიარების დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

გადაანგარიშების დროს წარმოქნილი საკურსო სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში, იმ სხვაობის გარდა, რომელიც წარმოიქმნება გასაყიდად არსებული წილობრივი

ინსტრუმენტების გადაანგარიშებისას, თუკი ეს სხვაობა არ არის გამოწვეული გაუფასურებით, რა შემთხვევაშიც "სხვა სრულ შემოსავალში" აღიარებული საკურსო ცვლილებები გადადის მოგების ან ზარალის კატეგორიაში.

საანგარიშო პერიოდის სავალუტო კურსი და ფინანსური მდგომარეობის, მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ასახული მოცემული პერიოდის საშუალო სავალუტო კურსი ჩამოთვლილია 25-ე შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისათვის ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში არსებულ ბანკნოტებსა და მონეტებს, შეძენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ნაშთებს, როცა შესაძლებელია მათი დისკონტირება ეროვნულ ბანკში, ფულადი ბაზრის სხვა მაღალლიკვიდურ ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეიძლება ადვილად იყოს კონვერტირებული

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

გარკვეულ ფულად თანხაში ღირებულების შეცვლის უმნიშვნელო რისკით, მათ შორის ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატებს. ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით.

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს შეძენის დღიდან სამ თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ნაშთებს, მათ შორის სალაროში არსებულ ბანკნოტებსა და მონეტებს და საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ შეუზღუდავ ნაშთებს, უგირავნო სახაზინო თამასუქებს, სადეპოზიტო სერტიფიკატებს და ბანკებისაგან მისაღებ თანხებს.

. ეროვნულ ბანკში არსებული სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი არ ითვლება ფულადი სახსრების ეკვივალენტად მის გამოყენებაზე დაწესებული შეზღუდვების გამო.

კლიენტებსა და ბანკებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანება ძირითადად გულისხმობს გაცემულ სესხებსა და ავანსებს. ძალიან მოკლევადიანი (ერთდღიანი) და ვადიანი ანაზრების გარდა, ბანკებისგან მისაღები დებიტორული დავალიანების ჯგუფში ასახული თანხები მოიცავს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთებსაც.

ბანკებისგან მისაღები ყველა სესხი და დებიტორული დავალიანება, ასევე კლიენტებისგან მისაღები სესხები და დებიტორული დავალიანება შედის კატეგორიაში "სესხები და დებიტორული დავალიანება" და აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. პრემიები და დისკონტები, მათ შორის თავდაპირველი სატრანზაქციო დანახარჯები, შედის შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო

ღირებულებაში და ამორტიზირდება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. სესხების გაუფასურების აღიარება ხდება ცალკე სარეზერვო ანგარიშებზე.

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნით, ბანკებისადმი მოთხოვნები, რომელთა თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია, ასახულია ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში.

სესხებისა და ავანსების გაუფასურება

ჯგუფი ყოველი საანგარიშო თარიღით ამოწმებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები. თუ არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ სესხი ან სასესხო პორტფელი გაუფასურდა, რაც გავლენას ახდენს ამ ფინანსური აქტივ(ებ)ის სამომავლო ფულად ნაკადებზე, დაუყოვნებლივ ხდება შესაბამისი ზარალის აღიარება. სესხის ზომის გათვალისწინებით, ასეთი ზარალი ან ინდივიდუალურად გამოითვლება თითოეულ სესხზე, ან ერთობლივად ფასდება სასესხო პორტფელზე. სესხის საბალანსო ღირებულება მცირდება სარეზერვო ანგარიშის მეშვეობით და ზარალის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში. ჯგუფი არ აღიარებს ზარალს მომავალში მოსალოდნელი მოვლენებიდან.

- ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები და ავანსები

სესხები, რომელთა საბალანსო და გარესაბალანსო ნაწილის ჯამი აღემატება 30 000 დოლარის ექვივალენტს ლარში, ითვლება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან სესხებად და მათი გაუფასურება ფასდება ინდივიდუალურად, ბანკის მასშტაბით დადგენილი წესის შესაბამისად. ასეთი სესხების შემთხვევაში ფასდება, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ე.ი. ის ფაქტორები, რომლებმაც შეიძლება გავლენა იქონიონ კლიენტის მიერ ჯგუფისადმი კონტრაქტით გათვალისწინებული გადახდის ვალდებულების შესრულებაზე:

ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს მსესხებლის მხრიდან ვალდებულების შეუსრულებლობა ან ვადაგადაცილება, სესხის პირობების დარღვევა, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის რესტრუქტურისა, რასაც ჯგუფი სხვაგვარად არ განიხილავდა, მათ შორის მსესხებლის გაკოტრების ნიშნები, გირაოს გაუფასურება ან აქტივების ჯგუფთან დაკავშირებული სხვა დაკვირვებადი მონაცემები, როგორცაა აქტივების ჯგუფში მსესხებლების გადახდისუნარიანობის უარყოფითი ცვლილება, ან ეკონომიკური პირობები, რომლებიც კორელირდება ჯგუფის შემადგენლობაში არსებულ აქტივებთან მიმართებაში ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის დადგენისას გათვალისწინებულია კლიენტზე გაცემული საერთო სესხი და უზრუნველყოფის რეალიზებადი ღირებულება.

თუკი არსებობს სესხის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ზარალის ოდენობა ფასდება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის

თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (სპეციალური გაუფასურება). თუ სესხს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი აქვს, დისკონტირების განაკვეთი გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის დასადგენად წარმოადგენს ხელშეკრულებით დადგენილ მიმდინარე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს.

უზრუნველყოფილ ფინანსურ აქტივზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს უზრუნველყოფის რეალიზაციის შედეგად მიღებულ ფულად ნაკადებს გამოკლებული უზრუნველყოფის ამოღებისა და გაყიდვის ხარჯები.

• ერთობლივად შეფასებული სესხები და ავანსები

სესხების გაუფასურება ერთობლივად ფასდება ორ შემთხვევაში:

- ცალკე აღებული (ინდივიდუალური) უმნიშვნელო სესხები, რომლებიც გაუფასურების ობიექტურ ნიშნებს ავლენს,
- ცალკე აღებული (ინდივიდუალურად) მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო სესხების ჯგუფი, რომელიც არ ავლენს გაუფასურების ნიშნებს, რათა დაიფაროს ყველა დანაკარგი, რაც უკვე გასწია ბანკმა, მაგრამ რომელიც არ იყო აღმოჩენილი სესხების ინდივიდუალურად განხილვისას.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხების გაუფასურების შეფასების მიზნით სესხები ჯგუფდება მსგავსი საკრედიტო რისკების მახასიათებლების საფუძველზე, ანუ ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობის მიხედვით. 30 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილება გაუფასურების ნიშნად ითვლება. ეს მახასიათებელი მნიშვნელოვანია ასეთი აქტივიდან სამომავლო ფულადი ნაკადების გამოსათვლელად, მსგავსი მახასიათებლების მქონე სესხებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობით.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო კრედიტების (ერთიანი თანხის გაუფასურება) და ფინანსური აქტივების ჯგუფში გასული არაგაუფასურებული მნიშვნელოვანი სესხების (პორტფელის გაუფასურება) გაუფასურების ერთობლივი შეფასება ეყრდნობა რისკების მსგავსი მახასიათებლების და დაახლოებით მსგავსი რისკის პროფილის მქონე სასესხო პორტფელების დეფოლტის ისტორიული მაჩვენებლის რაოდენობრივ ანალიზს (მიგრაციის ანალიზი). სტატისტიკური მონაცემების ხარისხობრივი ანალიზის შემდეგ, მენეჯმენტმა დააწესა შესაბამისი განაკვეთები პორტფელის გაუფასურების რეზერვისთვის.

იმ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სამომავლო ფულადი ნაკადები, რომელთა გაუფასურებაც ჯამურად ფასდება, გამოითვლება ამ ჯგუფში შემავალ აქტივებზე საკონტრაქტო ფულადი ნაკადებისა და ამ ჯგუფში შემავალი აქტივების ანალოგიური საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მქონე აქტივებზე ისტორიული ზარალის გამოცდილების საფუძველზე. ისტორიული ზარალის გამოცდილება კორექტირდება არსებული დაკვირვებადი მონაცემების საფუძველზე, რათა აისახოს იმ მიმდინარე პირობების გავლენა, რომელიც არ იყო გათვალისწინებული იმ პერიოდში, რომელზეც დაფუძნებულია ისტორიული ზარალის გამოცდილება, და გამოირიცხოს ისტორიული პერიოდის ეფექტი, რომელიც მიმდინარე პერიოდში არ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასებისთვის გამოყენებული

მეთოდები და დაშვებები რეგულარულად გადაისინჯება ჯგუფის მიერ, რათა შეამციროს ნებისმიერი სხვაობა პროგნოზირებულ და რეალურ ზარალს შორის.

გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღდგენა

თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის ოდენობა შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას, მანამდე აღიარებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი აღდგება სარეზერვო ანგარიშის კორექტირების მეშვეობით. აღდგენილი თანხის აღიარება ხდება მოგებაში, ან ზარალში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

სესხებისა და ავანსების ჩამოწერა

როცა სესხი ჩამოიწერება შიდა პოლიტიკის მიხედვით, ის ჩამოიწერება სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი შესაბამისი რეზერვის ხარჯზე. ასეთი სესხები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც შესრულდება ყველა აუცილებელი პროცედურა და განისაზღვრება დანაკარგის ოდენობა. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება ამცირებს სესხზე შესაძლო დანაკარგებისთვის გამოყოფილი რეზერვის ოდენობას მოგებაში, ან ზარალში.

რესტრუქტურირებული სესხები

რესტრუქტურირებული სესხები, რომლებიც გაუფასურების ნიშნებს ავლენენ, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვნად ითვლება და მათი გაუფასურება ცალ-ცალკე ფასდება. დანაკარგის ოდენობა ფასდება, როგორც განსხვავება რესტრუქტურირებული სესხის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული სამომავლოდ პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (სპეციალური გაუფასურება). ინდივიდუალური მნიშვნელობის არმქონე 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული რესტრუქტურირებული სესხების გაუფასურება ჯამურად ფასდება.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ჯგუფის მიერ ვადაგადაცილებული სესხების ამოსაღებად მოპოვებულ ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივს. ჯგუფი აღიარებს დასაკუთრებულ აქტივებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როცა მას ექნება სრული და საბოლოო უფლება უზრუნველყოფის რეალიზაციაზე და მისი რეალიზაციიდან მიღებული ზედმეტი თანხის დაკავებაზე.

თავდაპირველი აღიარებისას დასაკუთრებული აქტივები ფასდება საბალანსო ღირებულების და სამართლიანი ღირებულების ყველაზე დაბალი მაჩვენებლით, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, და აისახება შენობა-ნაგებობების, სხვა ფინანსური აქტივების და სასაქონლო მატერიალური მარაგების კატეგორიაში სხვა აქტივების შემადგენლობაში, რაც

დამოკიდებულია აღნიშნული აქტივების მახასიათებლებსა და ჯგუფის გადაწყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში გადაფასდება და აღირიცხება აქტივების ამ კატეგორიებისთვის შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად.

დასაკუთრებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ფასდება ვადაგადაცილებული სესხის ღირებულების საფუძველზე, უზრუნველყოფის რეალიზაციის პროცესში გაწეული ხარჯების ჩათვლით. სამართლიანი ღირებულება, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით, წარმოადგენს უზრუნველყოფის სავარაუდო სარეალიზაციო ღირებულებას ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, შესაბამისი სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

გასაყიდად არსებული აქტივების კატეგორიაში გასული ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ყოველი საანგარიშო თარიღით ჯგუფი ამოწმებს, არსებობს თუ არა გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური ნიშნები, იგივე გაუფასურების კრიტერიუმებზე დაყრდნობით, რაც კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის გამოიყენება.

საკუთარ კაპიტალში ინვესტიციების შემთხვევაში, რომლებიც გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში გადის, აქტივების გაუფასურების დადგენისას მხედველობაში მიიღება ფასიანი ქაღალდის სამართლიანი (რეალური) ღირებულების მნიშვნელოვანი ან ხანგრძლივი შემცირება მისი შეძენის ღირებულებაზე ქვემოთ. მოგებაში, ან ზარალში აღიარებული გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი წილობრივ ინსტრუმენტზე მომავალში აღარ აღდება მოგების ან ზარალის საფუძველზე. თუ მომდევნო პერიოდში გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შეტანილი სავალო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზარდა და ეს ზრდა ობიექტურად იქნება დაკავშირებული მოგებაში, ან ზარალში გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენასთან, გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგი აღდება მოგებაში, ან ზარალში.

ჯგუფი ინვესტიციებს ძირითადად ახორციელებს სახელმწიფო ფასიან ქაღალდებში ფიქსირებული, ან ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთებით. ამ ინვესტიციების გაუფასურების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ობიექტური მტკიცებულება არსებობს იმისა, რომ სახელმწიფოს არ შეუძლია, ან უარს ამბობს ამ ვალდებულებების შესრულებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები

ყველა ქონება და აღჭურვილობა მოცემულია ისტორიულ ღირებულებას გამოკლებული დარიცხული ცვეთა და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები. ისტორიული ღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ამ აქტივის შეძენას. აქტივის შემადგენელი ნაწილების ცალკე აღიარება ხდება მაშინ, თუ მათ სხვადასხვაგვარი გამოსადეგობის პერიოდი აქვთ და სხვადასხვა ფორმით მოაქვთ სარგებელი საწარმოსთვის.

შემდგომი ხარჯები ან შედის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, ან აღიარებულია, როგორც ცალკე აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი მომავალში მიიღებს ამ აქტივთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ სარგებელს და ამ აქტივის ღირებულების შეფასება საიმედოდ ზუსტია. ყველა სხვა შეკეთების/გამართვის და მოვლის ხარჯები აისახება იმ ფინანსური პერიოდის მოგებაში, ან ზარალში, როცა ეს ხარჯები გაიწია.

მიწა და მშენებარე ობიექტები ცვეთას არ ექვემდებარება. აქტივების სხვა ძირითადი კატეგორიების ცვეთა გამოითვლება ცვეთის თანაბრად დარიცხვის მეთოდით, რითაც მათი ღირებულება ნაწილდება ნარჩენ ღირებულებამდე მათი სავარაუდო საქსპლუატაციო პერიოდის განმავლობაში შემდეგნაირად:

• შენობები	2-3%
• ავეჯი და მოწყობილობა	20-25%
• კომპ. და სხვა მოწყობილობა	20-25%

აქტივების ნარჩენი საბალანსო ღირებულება და ექსპლუატაციის პერიოდი გადაისინჯება და საჭიროებისამებრ კორექტირდება ყოველი ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით.

გასხვისების შედეგად მიღებული მოგება და ზარალი განისაზღვრება შემოსავლების საბალანსო ღირებულების შედარებით და აისახება მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

გასაყიდად არსებული აქტივები

არამიმდინარე აქტივები, რომელთა ამოღება უფრო მეტად მოსალოდნელია რეალიზაციის, ვიდრე ექსპლუატაციის შედეგად, გასაყიდად არსებული აქტივების კატეგორიას მიეკუთვნება. გასაყიდად არსებული აქტივების სახით კლასიფიკაციამდე, აქტივები გადაფასდება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან შესაბამისად. შესაბამისად, აქტივების გადაფასება ხდება მათი საბალანსო ღირებულების და სამართლიანი ღირებულების ყველაზე დაბალი მაჩვენებლის მიხედვით, სარეალიზაციო ხარჯების გამოკლებით.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელიც გამოიყენება საიჯარო შემოსავლის მიღების ან/და კაპიტალის გაზრდის მიზნით, მათ შორის ქონება, რომლის სამომავლო დანიშნულება ჯერჯერობით დაუდგენელია. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, ტრანზაქციის ხარჯების ჩათვლით. საბალანსო ღირებულება მოიცავს არსებული საინვესტიციო ქონების ნაწილობრივად ჩანაცვლების ღირებულებას აღნიშნული ხარჯის გაწევის მომენტში, მათი აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, და არ მოიცავს საინვესტიციო ქონების ყოველდღიური მოვლის ხარჯებს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საინვესტიციო ქონება აღირიცხება თვითღირებულების მიხედვით, დარიცხული ცვეთისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

საინვესტიციო ქონების აღიარება წყდება მისი გასხვისების ან ექსპლუატაციიდან საბოლოოდ ამოღების დროს, როცა არ არის მოსალოდნელი მისი გასხვისებით სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. საინვესტიციო ქონების ექსპლუატაციიდან გასვლასა თუ გასხვისებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში ექსპლუატაციიდან გასვლის ან გასხვისების წელს.

საინვესტიციო ქონებაში გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება არ არის დაკავებული მისი მფლობელის მიერ ან გადაცემულია მეორე მხარისთვის ლიზინგის უფლებით .

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონებიდან გადატანა ხორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება ქონების დანიშნულება, რაც დასტურდება იმით, რომ ქონება დაკავებულია მისი მფლობელის მიერ ან დაწყებულია მისი კეთილმოწყობა გაყიდვის მიზნით.

არამატერიალური აქტივები

შემენილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების კაპიტალიზაცია ხდება კონკრეტული პროგრამის შემენისა და ექსპლუატაციაში გაშვებისთვის გაწეული ხარჯების მიხედვით. შემენილი არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულების მიხედვით, დარიცხული ცვეთისა და გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

ამორტიზაცია თანაბარზომიერად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში არამატერიალური აქტივების მოსალოდნელი საექსპლუატაციო პერიოდის განმავლობაში. პროგრამის ექსპლუატაციის სავარაუდო ვადა ხუთი-რვა წელია.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ცვეთას დაქვემდებარებული აქტივები მოწმდება გაუფასურების ნიშნების გამოსავლენად ყოველი საანგარიშო თარიღით. არაფინანსური აქტივების აღდგენითი ღირებულება მათი გაყიდვის ხარჯების გამოქვითვის შემდგომ სამართლიან ღირებულებასა და ექსპლუატაციის ღირებულებას შორის უფრო მაღალ მაჩვენებელს წარმოადგენს. ექსპლუატაციის ღირებულების შეფასებისას, სამომავლო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე გადასახადის გაქვითვამდე არსებული დისკონტირების კოეფიციენტის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და აქტივთან დაკავშირებულ რისკებს. იმ აქტივისთვის, რომელიც დამოუკიდებლად არ წარმოშობს ფულად ნაკადებს, აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ფულადი სახსრების გენერირებადი ერთეულისთვის, რომელსაც მიეკუთვნება მოცემული აქტივი. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან ფულადი სახსრების გენერირებადი ერთეულის საბალანსო ღირებულება მის აღდგენით ღირებულებას აღემატება.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურებით გამოწვეული ყველა დანაკარგი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშში და ექვემდებარება აღდგენას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შეიცვლება

აღდგენითი ღირებულების დადგენისთვის გამოყენებული შეფასებები. გაუფასურებით გამოწვეული ნებისმიერი დანაკარგის აღდგენა ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც დადგენილი იქნებოდა, ცვეთის და ამორტიზაციის გამოკლებით, გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

იჯარა

იჯარა კლასიფიცირდება როგორც საოპერაციო იჯარა, თუ ის არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკისა და სარგებელის გადაცემას, ჯგუფის კომპანიები წარმოადგენენ მხოლოდ საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულების მხარეებს (IAS 17). საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში გაცემული ყველა ქონება "საინვესტიციო ქონების" კატეგორიაში აისახება. საოპერაციო იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება თანაზომიერად იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში. იჯარასთან დაკავშირებული შეღავათები აღირიცხება თანაზომიერად როგორც საიჯარო შემოსავლის შემცირება იჯარის მთელი პერიოდის განმავლობაში.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ის უკავშირდება სხვა სრული შემოსავლის მუხლებს ან აქციონერებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებს, რომლებიც პირდაპირ საკუთარ კაპიტალშია აღიარებული. ამ შემთხვევაში მოგების გადასახადი სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აისახება.

მიმდინარე მოგების გადასახადი

მიღებულ მოგებაზე გადასახდელი მოგების გადასახადი გამოითვლება ქვეყანაში მოქმედი საგადასახადო კანონის მიხედვით და აისახება, როგორც იმ პერიოდის ხარჯი, რომელშიც წარმოიშვა მიმდინარე მოგების გადასახადი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

გადავადებული მოგების გადასახადი

გადავადებული მოგების გადასახადი მთლიანად არის მოცემული აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებში მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებით განსხვავებებზე. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განისაზღვრება საგადასახადო განაკვეთებით (და კანონებით), რომლებიც ძალაშია საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და სავარაუდოდ მომავალშიც იქნება გამოყენებული გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივის რეალიზებისას, ან გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულების შესრულებისას.

დროებითი განსხვავებები ძირითადად წარმოიშობა სესხებისა და დებიტორული დავალიანების გაუარესების და ძირითადი საშუალებების გაუფასურების შედეგად. თუმცა გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღირიცხება, თუ ის წარმოიქმნება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას ტრანზაქციის შედეგად, ბიზნესის გაერთიანების ტრანზაქციის გარდა, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით ტრანზაქციის დროისათვის გავლენას არ ახდენს არც საანგარიშო პერიოდის მოგებაზე (დაბეგვრამდელი) და არც დასაბეგრ მოგებაზე ან ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება მაშინ, როცა არსებობს მომავალში დასაბეგრი მოგების მიღების ალბათობა, რომელზეც შეიძლება დროებითი განსხვავებების გამოყენება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები მცირდება იმ შემთხვევაში, როცა არ არსებობს შესაბამისი საგადასახადო შეღავათის რეალიზების ალბათობა.

გადავადებული მოგების გადასახადი აისახება შვილობილ კომპანიებსა და ასოცირებულ კომპანიებში ჩადებული ინვესტიციებიდან წარმოშობილ დროებით განსხვავებებზე, გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულების გამოკლებით, სადაც დროებითი განსხვავებები კონტროლირდება ჯგუფის მიერ და არსებობს ვარაუდი, რომ უახლოეს მომავალში დროებითი განსხვავების ანულირება არ მოხდება.

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის ოდენობის დადგენისას, ჯგუფი ითვალისწინებს გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციების ზეგავლენას და დამატებითი გადასახადების, საურავების და ვადაგადაცილების ჯარიმის დარიცხვის ალბათობას. მრავალი ფაქტორის, მათ შორის საგადასახადო კანონმდებლობის არსებული ინტერპრეტაციებისა და წარსული გამოცდილების გათვალისწინების შემდეგ, ჯგუფი მიიჩნევს, რომ საგადასახადო ვალდებულებები საგადასახადო შემოწმებას დაქვემდებარებული ყველა წლისათვის დარიცხულია სათანადო ოდენობით. აღნიშნული შეფასება ეყრდნობა ვარაუდებს და დაშვებებს სამომავლო მოვლენებთან დაკავშირებით. ახალი ინფორმაციის მიღების შედეგად ჯგუფმა შეიძლება შეცვალოს თავისი აზრი არსებული საგადასახადო ვალდებულებების ოდენობასთან დაკავშირებით; საგადასახადო ვალდებულებების ცვლილებამ შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს საგადასახადო ხარჯებზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი ცვლილება წარმოიქმნება.

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები

ვალდებულებები ბანკებისა და კლიენტების მიმართ და სხვა ნასესხები თანხები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, გამოკლებული ტრანზაქციაზე გაწეული ხარჯები. შემდგომში ნასესხები თანხები მოცემულია ამორტიზირებული ღირებულებით; ნებისმიერი განსხვავება შემოსავლებსა (გამოკლებული ტრანზაქციის ხარჯები) და გამოსასყიდ ღირებულებას შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში სესხის ვადის/პერიოდის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი ამოიწურება, ანუ როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება, ან მას ვადა გაუვა.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება, თუ

- ამჟამად არსებობს წარსული მოვლენებით განპირობებული სამართლებრივი, ან კონსტრუქციული ვალდებულება;
- არსებობს დიდი ალბათობა იმისა, რომ სახსრების გადინება გახდება საჭირო ვალდებულების შესასრულებლად;
- შესაძლებელია თანხის საიმედო სიზუსტით განსაზღვრა.

თუ არსებობს რამდენიმე მსგავსი ვალდებულება, იმის ალბათობა, რომ მის შესასრულებლად საჭირო გახდება სახსრების გადინება, განისაზღვრება ვალდებულებების მთლიანი კატეგორიის გათვალისწინებით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

რეზერვები, რომელთათვისაც სახსრების გადინების დრო ცნობილია, ფასდება დანახარჯების მიმდინარე ღირებულებით, თუ გადინება მომდევნო ერთი წლის განმავლობაში არ მოხდება. ვალდებულების მიმდინარე ღირებულების ზრდა დროის გასვლის გამო აისახება, როგორც საპროცენტო ხარჯი.

საკრედიტო ვალდებულებები

თავისი მიმდინარე საქმიანობის პროცესში ჯგუფი სხვადასხვა საკრედიტო ვალდებულებებს კისრულობს, როგორცაა აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები, აკრედიტივები და ვალდებულებების შესრულების გარანტიები, მათ შორის საკრედიტო დაზღვევის სხვა ფორმები. ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი არის ისეთი ხელშეკრულება, რომლის თანახმად ჯგუფმა გარანტიის მფლობელს უნდა გადაუხადოს გარკვეული თანხა იმ ზარალის ასანაზღაურებლად, რომელიც მან განიცადა რომელიმე დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად დროულად გადახდის ვალდებულების ვერშესრულების გამო. ფინანსური გარანტიის ვალდებულება თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, შესაბამისი ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით, ხოლო შემდგომ ფასდება თავდაპირველად აღიარებული თანხის, დარიცხული ცვეთის გამოკლებით, ან გარანტიაზე შესაძლო დანაკარგის რეზერვის ყველაზე მაღალი მაჩვენებლის მიხედვით. ფინანსურ გარანტიებსა და სხვა საკრედიტო ვალდებულებებზე შესაძლო დანაკარგის რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როცა არსებობს ასეთი დანაკარგის დადგომის დიდი ალბათობა და მისი ოდენობა შეიძლება სარწმუნოდ შეფასდეს. ეს პროგნოზები განისაზღვრება მენეჯმენტის გადაწყვეტილებით, რომლებიც ეყრდნობა ანალოგიური ტრანზაქციებიდან მიღებულ გამოცდილებასა და წარსულში განცდილი დანაკარგების სტატისტიკას.

კონტრაქტის საფუძველზე ჯგუფი უფლებამოსილია ამოიღოს კლიენტისგან ფინანსური გარანტიის კონტრაქტით გადახდილი თანხა, რომელიც ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აისახება სესხების და დებიტორული დავალიანების სახით. გარანტიებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ნებისმიერი ზრდა ჩაითვლება მოგებაში, ან ზარალში “სხვა საოპერაციო ხარჯების” სახელწოდებით.

სესხის გაცემის ვალდებულებები არ აღიარდება, შემდეგი შემთხვევების გარდა:

- სესხის გაცემის ვალდებულებები, რომლებიც ბანკის მიერ ასახულია მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით, აღიარებული ფინანსური ვალდებულებების სახით.
- თუ ბანკს აქვს წარსულში აქტივების გაყიდვის გამოცდილება, რომელიც გამომდინარეობს სესხის გაცემის ვალდებულებებისგან მათი წარმოქმნისთანავე, იგივე კლასის სესხის გაცემის ვალდებულებები ტარდება, როგორც წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები.
- სესხის გაცემის ვალდებულებები, რომლებიც შეიძლება დაიფაროს ნაღდი ფულის სახით ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის გაცემის მეშვეობით.
- საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე უფრო ნაკლები განაკვეთით სესხის გაცემის ვალდებულებები.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი ძირითადად მოიცავს ვალდებულებებს აქციონერებისა და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ, რომლებიც არ დაიფარება გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში მანამდე, სანამ ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორი არ დაკმაყოფილდება. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს.

სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სუბორდინირებული სესხის აღიარება ხდება ამორტიზირებული ღირებულებით. პრემიები და დისკონტები ჩაითვლება შესაბამისი პერიოდების მოგებაში ან ზარალში “წმინდა საპროცენტო შემოსავლის” სახელწოდებით.

სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები საკუთარი კაპიტალის კატეგორიას მიეკუთვნება. ზრდადი ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ჩვეულებრივი აქციების და აქციებზე ოფციონების გაცემას, აღიარებულია, როგორც საკუთარი კაპიტალის შემცირება, საგადასახადო შედეგების გამოკლებით. სააქციო კაპიტალის გაზრდის შემთხვევაში, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის თანხასა და მიღებულ ანაზღაურებას შორის აღიარებულია საემისიო კაპიტალის სახით.

დივიდენდი

ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება როგორც საკუთარი კაპიტალიდან გაცემული თანხები იმ პერიოდში, როდესაც ისინი დამტკიცდა ბანკის აქციონერების მიერ.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შეჯამება (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი (კაპიტალიზირებული ნასესხები სახსრების გამოკლებით) ყველა პროცენტის მომტანი ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, გარდა მოგებისა და

ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულ კატეგორიაში გასული ინსტრუმენტებისა, აისახება მოგებაში ან ზარალში, როგორც “საპროცენტო შემოსავალი და “საპროცენტო ხარჯი” ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში იმ საანგარიშო პერიოდში, როცა ისინი წარმოიშვება.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება ისეთი აქტივის შეძენას, მშენებლობას ან წარმოებას, რომელიც არ ტარდება სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით და მოითხოვს მნიშვნელოვან დროს მიზნობრივი ექსპლუატაციისთვის მოსამზადებლად, აღნიშნული აქტივის თვითღირებულების ნაწილს წარმოადგენს. ჯგუფი ახდენს იმ ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაციას, რომელთა თავიდან აცილება მოხერხდებოდა, ჯგუფს რომ კაპიტალური დანახარჯები არ გაეწია კვალიფიციურ აქტივებზე. კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღად ითვლება ის დღე, როდესაც (ა) ჯგუფი გასწევს ხარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) გასწევს ხარჯებს ნასესხებ თანხებზე; და (გ) მიიღებს სათანადო ზომებს, რთა მოამზადოს აქტივი მიზნობრივი ექსპლუატაციისთვის, ან გაყიდვისთვის.

კაპიტალიზაცია წყდება მაშინ, როდესაც კვალიფიციური აქტივის მიზნობრივი ექსპლუატაციისა თუ გაყიდვის მიზნით განხორციელებული ყველა საქმიანობა დასრულდება. პროცენტი ან სხვა შემოსავალი ინვესტიციიდან არ გამოიქვითება კაპიტალიზაციისათვის არსებული ნასესხები სახსრების თანხის გამოსათვლელად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მიიღებს სპეციალურ სესხებს კვალიფიციური აქტივის შეძენის მიზნით და გააჩნია საინვესტიციო შემოსავალი ასეთი სპეციალური სესხებით მიღებული ფულადი სახსრების დროებითი ინვესტიციიდან..

სესხის გაცემის საკომისიო, სესხის მომსახურების საკომისიო და სხვა საკომისიოები, რომლებიც სესხის საერთო მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილად მოიაზრება, მათ შორის შესაბამისი ტრანზაქციის დანახარჯები, აისახება როგორც სამომავლო პერიოდის შემოსავალი და ამორტიზირდება როგორც საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების სავარაუდო ვადის განმავლობაში, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

როდესაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება მოხდება იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომლითაც მოხდა სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შეფასების მიზნით. ჩამოწერილ სესხებთან დაკავშირებით მიღებული გადახდების აღიარება არ ხდება წმინდა საპროცენტო შემოსავალში.

საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

როგორც წესი, საკომისიო შემოსავლისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ტრანზაქციის დასრულების გათვალისწინებით, რაც ფასდება მომსახურების საერთო მოცულობაში ფაქტიურად მიწოდებული მომსახურების წილის მიხედვით.

გადარიცხვების, ფულადი ტრანზაქციებისა და სადებეტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო, რომელიც მიღებულია ძირითადი ტრანზაქციის შესრულებიდან, ანგარიშში

აღირიცხება ტრანზაქციის დასრულებისთანავე. ანგარიშის მომსახურების, ინტერნეტ ბანკის და სმს მომსახურების საკომისიოს აღიარება ხდება შესაბამისი მომსახურების კონტრაქტის საფუძველზე, როგორც წესი, დროის პროპორციულად.

სასესხო ვალდებულების საკომისიო იმ სესხებზე, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება, გადავადებულია (შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად) და აღირიცხება, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. სინდიცირებული სესხების საკომისიო აისახება შემოსავლის სახით, თუ სინდიცირების ოპერაცია დასრულდება და ჯგუფი არ შეინარჩუნებს სასესხო პორტფელის ნაწილს, ან შეინარჩუნებს პაკეტის ნაწილს იგივე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც ტრანზაქციის სხვა მონაწილეები.

4. დაშვებები და პროგნოზები

ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებასა და ფინანსურ შედეგზე გავლენას ახდენს სააღრიცხვო მეთოდები, დაშვებები, პროგნოზები და მენეჯმენტის მოსაზრება, რაც აუცილებლად უნდა მომზადდეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენის ეტაპზე.

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით სავალდებულო ყველა დაშვება და პროგნოზი წარმოადგენს მოქმედი სტანდარტის შესაბამისად მაქსიმალური სიზუსტით გაკეთებულ შეფასებას. პროგნოზები და გადაწყვეტილებები ფასდება უწყვეტად და ეყრდნობა წარსულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის მოლოდინს სამომავლო მოვლენებთან დაკავშირებით და ითვლება მიზანშეწონილად მოცემულ პირობებში. გარკვეულ მუხლებთან დაკავშირებული საბუღალტრო პოლიტიკა და მენეჯმენტის მოსაზრება განსაკუთრებით კრიტიკულია ჯგუფის შედეგებისა და ფინანსური მდგომარეობისთვის, მათი მნიშვნელობის გამო. ეს ეხება სესხებზე შესაძლო დანაკარგებისთვის შექმნილ რეზერვებსაც.

ბანკის მასშტაბით სესხებზე შესაძლო დანაკარგებზე ერთობლივი რეზერვის განაკვეთების დადგენის მიზნით, ბანკმა და მისმა დამფუძნებელმა შეაფასეს სასესხო პორტფელის ხარისხი, პროგრედიტ ჯგუფში შემავალი ბანკების ისტორიული ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით. მიგრაციის ანალიზი 2014 წლამდე არსებულ სტატისტიკურ მონაცემებს ეყრდნობა და შესაბამისად ასახავს როგორც საშუალო დანაკარგებს სტაბილური ზრდის და ხელსაყრელი ეკონომიკური მდგომარეობის პირობებში, ასევე საშუალო დანაკარგებს გლობალური რეცესიის პერიოდში, პროგრედიტ ჯგუფში შემავალი თითქმის ყველა ბანკის საქმიანობის ქვეყანაში. აქედან გამომდინარე, მიღებული ზარალის დაფარვის მიზნით ხელმძღვანელობა მიზანშეწონილად მიიჩნევს მიგრაციის ანალიზის შედეგების გამოყენებას, რომლის სანდოობის დონეა 60% (2013 წელს - 60%). გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხებისთვის ეყრდნობა ინდივიდუალური სესხების დისკონტირებულ სამომავლო ფულად ნაკადებს, ვალდებულებების დაფარვებისა და სესხების უზრუნველსაყოფად ჩადებული ნებისმიერი ქონების რეალიზაციის გათვალისწინებით.

დამატებითი ინფორმაცია სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებთან დაკავშირებით ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ მოცემულია მე-3 და 25-ე შენიშვნაში.

5. ცვლილებები საბუღალტრო აღრიცხვის სისტემაში

სტანდარტები, ცვლილებები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გაცემულია, მაგრამ ჯერ არ არის შესული ძალაში

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რამდენიმე ახალი სტანდარტი, ცვლილება და ინტერპრეტაცია ჯერ არ არის შესული ძალაში და არ გამოიყენება წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. ზემოაღნიშნული სტანდარტებიდან ჯგუფის საქმიანობაზე შეიძლება პოტენციურად აისახოს შემდეგი სტანდარტები: ჯგუფი აპირებს აღნიშნული სტანდარტების მიღებას მათი ძალაში შესვლის თარიღიდან.

- ფასს 9 - ივლისში გამოქვეყნებული "ფინანსური ინსტრუმენტები" ჩაანაცვლებს არსებულ IAS 39-ის ინსტრუქციას "ფინანსური ინსტრუმენტები": ანგარიშგებაში აღიარება და შეფასება. ფასს 9-ში მოცემულია ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციისა და შეფასების შეცვლილი ინსტრუქცია, მათ შორის ახალი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელი ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაანგარიშებისთვის და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი ზოგადი მოთხოვნები. მასში ასევე მოცემულია IAS 39-დან გადმოტანილი ინსტრუქცია ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარების და მათი აღიარების გაუქმების შესახებ. ჯგუფი აღიარებს, რომ ახალი სტანდარტი ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის ბევრ ცვლილებას ითვალისწინებს და სავარაუდოდ დიდ ზეგავლენას მოახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფს ჯერ არ შეუფასებია აღნიშნული ცვლილებების ეფექტი. სტანდარტი მოქმედებს იმ წლიური პერიოდისთვის, რომლებიც 2018 წლის იანვრიდან იწყება და მისი გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტიულად.
- ფასს-ის გაუმჯობესების მიზნით გამოშვებული სხვადასხვა სახის შესწორებები განიხილება ყოველ ცალკეულ სტანდარტთან მიმართებაში. ყველა შესწორება, რომელმაც შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს ბუღალტრული აღრიცხვის მოთხოვნებზე მონაცემების წარმოდგენის, აღიარების ან შეფასების მიმართ, ძალაში შევა 2015 წლის 1 იანვრიდან. ჯგუფს ჯერ არ შეუფასებია აღნიშნული შესწორებების სავარაუდო ზეგავლენა მის ფინანსურ მდგომარეობასა და შედეგებზე.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შემდეგ მუხლებს მოიცავს:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
ნაღდი ფული სალაროში	55 300	48 608
ნაშთები სებ-ში სავალდებულო რეზერვების გარდა	16 952	20 295
სებ-ის დეპოზიტების სერტიფიკატი	26 885	56 811
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში.	75 838	72 997
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	174 975	198 711

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. 2014 წელს "ფიტჩ რეიტინგსმა" დაადასტურა საქართველოს მთავრობის მოკლევადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი "B" და გრძელვადიანი ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი "BB-" დადებითი პროგნოზით (2013 წელს - მოკლევადიანი "B" და გრძელვადიანი "BB-").

ქვემოთ ჩამოთვლილი ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მიიჩნევა ნაღდ ფულად ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	174 975	198 711
სხვა ბანკებისგან მისაღები თანხები სამ თვემდე დაფარვის ვადით (შენიშვნა 7)	57 993	44 988
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, რომელიც არ კვალიფიცირდება ფულადი სახსრების სახით ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისთვის.	(75 838)	(72 997)
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	157 130	170 702

საქართველოს ბანკში არსებული ნაშთი მოიცავს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომელიც არის სებ-ის მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისად გაანგარიშებული უპროცენტო დეპოზიტი. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტების მიახლოებული (სავარაუდო) სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი - 25-ე შენიშვნაში.

7. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ OECD* ქვეყნებში	33 579	34 038
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	24 414	10 950
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	57 993	44 988

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების საკრედიტო რეიტინგები Fitch Ratings-ის შეფასების მიხედვით:

'000 ლარი	AA	A	BBB	<BBB	ურეიტინგო	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული						
31 დეკემბერი 2014 წ.	326	14 017	19 236	24 414	-	57 993
31 დეკემბერი 2013 წ.	300	5 803	83	38 802	-	44 988

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს აქვს ერთი დაკავშირებული ბანკი (2013 წელს - 1 დაკავშირებული ბანკი), რომლის ნაშთი საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება. 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღნიშნული ნაშთის მთლიანი ღირებულება შეადგენდა 19 236 ათას ლარს (2013 წელს - 27 934 ათას ლარს).

სხვა ბანკებისაგან მისაღები თანხების თითოეული კლასის მიახლოებითი (სავარაუდო) სამართლიანი ღირებულება მოცემულია 26-ე შენიშვნაში, საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 25-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

* ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაცია

8. გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ყველა ის ფასიანი ქაღალდი, რომელიც არ არის განსაზღვრული როგორც მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივი, მიეკუთვნება გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების კატეგორიას.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	9 829	-
ინვესტიციები საკუთარ კაპიტალში		
აქციები OECD ქვეყნებში არსებულ ქვეყნებში მდებარე კომპანიებში	35	35
აქციები არა-OECD ქვეყნებში არსებულ ქვეყნებში მდებარე კომპანიებში	199	199
სულ ინვესტიციები საკუთარ კაპიტალში	234	234
სულ გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	10 063	234

კომპანიებში არსებული წილი მოიცავს:

'000 ლარი	საკუთრების წილი	31 დეკემბერი, 2014 წ.	საკუთრების წილი	31 დეკემბერი, 2013 წ.
ს/ს კრედიტინფო, საქართველო	16.63%	95	16.63%	95
ს/ს საქართველოს გაერთიანებული კლირინგ ცენტრი	6.25%	54	6.25%	54
ს/ს ამერიკული აკადემია თბილისში	4.85%	50	4.85%	50
S.W.I.F.T.SCRIL	0.01%	35	0.01%	35
სულ		234		234

სააქციო კაპიტალში ინვესტიციები ხორციელდება 234 ათასი ლარის ოდენობით (2013: 234 ათასი). დაფინანსებულ კომპანიებს არ გამოუქვეყნებიათ უახლესი ფინანსური ინფორმაცია თავისი ოპერაციების შესახებ, მისი წილი არ არის კოტირებული და უახლესი სავაჭრო ფასები არ არის საჯაროდ ხელმისაწვდომი. მენეჯმენტს არ შეუძლია სარწმუნოდ შეაფასოს წილობრივი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება.

ცვლილებები გასაყიდად არსებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებში

'000 ლარი	საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	აქციები	სულ
ბალანსი 2014 წლის 1 იანვრისთვის	-	234	234
შესყიდვებს გამოკლებული დისკონტები	9 520	-	9 520
დარიცხული პროცენტი	309	-	309
ბალანსი 2014 წლის 31 დეკემბრისთვის	9 829	234	10 063

'000 ლარი	საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	აქციები	სულ
ბალანსი 2013 წლის 1 იანვრისთვის	-	234	234
ცვლილებები წლის განმავლობაში	-	-	-
ბალანსი 2013 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	234	234

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

გასაყიდად არსებული არც ერთი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი არ არის ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სავარაუდო სამართლიანი (რეალური) ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ხელშეკრულების ფარგლებში კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების მოცულობა და დაუფარავი თანხა 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გამოკლებით) 31 დეკემბერი, 2014 წ.	მთლიანი თანხა	გაუარესების რეზერვი	წმინდა თანხა	მთლიანი პორტფელის წილი	დაუფარავი სესხების რაოდენობა	მთლიანი რაოდენობის წილი
ბიზნეს სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	267 924	(9 341)	258 583	34.93%	11 794	42.51%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	279 099	(8 710)	270 389	36.53%	1 985	7.15%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	95 762	(1 607)	94 155	12.72%	136	0.49%
ბიზნეს სესხები სულ	642 785	(19 658)	623 127	84.18%	13 915	50.15%
აგრო სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	49 211	(1 687)	47 524	6.42%	3 024	10.90%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	17 319	(626)	16 693	2.25%	117	0.42%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	13 524	(489)	13 035	1.76%	16	0.06%
აგრო სესხები სულ	80 054	(2 802)	77 252	10.43%	3 157	11.38%
საყოფაცხოვრებო ფართის კეთილმოწყობის სესხი						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	23 908	(518)	23 390	3.16%	1 749	6.30%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	4 466	(65)	4 401	0.59%	36	0.13%
საყოფაცხოვრებო ფართის კეთილმოწყობის სესხები სულ	28 374	(583)	27 791	3.75%	1 785	6.43%
სამომხმარებლო სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	10 691	(352)	10 339	1.40%	8 593	30.97%
სამომხმარებლო სესხები სულ	10 691	(352)	10 339	1.40%	8 593	30.97%
სხვა სესხი						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	1 850	(89)	1 761	0.24%	295	1.06%
სხვა სესხები სულ	1 850	(89)	1 761	0.24%	295	1.06%
სესხები სულ	763 754	(23 484)	740 270	100.00%	27 745	100.00%

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების სახელშეკრულებო და დაუფარავი თანხა 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

'000 ლარი (დაუფარავი სესხების რაოდენობის და სესხის მოცულობის გამოკლებით) 31 დეკემბერი, 2013 წ.	მილიანი თანხა	გაუფასურების რეზერვი	წმინდა თანხა	მილიანი პორტფელის წილი	დაუფარავი სესხების რაოდენობა	მილიანი რაოდენობის წილი
ბიზნეს სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	281 814	(8 841)	272 973	39.40%	15 736	52.27%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	239 174	(7 152)	232 022	33.49%	1 880	6.25%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	90 289	(2 208)	88 081	12.71%	133	0.44%
ბიზნეს სესხები სულ	611 277	(18 201)	593 076	85.59%	17 749	58.96%
აგრო სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	46 235	(1 174)	45 061	6.50%	4 138	13.75%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	13 386	(332)	13 054	1.88%	103	0.34%
სესხები 250 000 აშშ დოლარზე ზემოთ	9 186	(110)	9 076	1.31%	12	0.04%
აგრო სესხები სულ	68 807	(1 616)	67 191	9.70%	4 253	14.13%
საყოფაღმრთველო ფართის კეთილმოწყობის სესხი						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	22 827	(457)	22 370	3.23%	4 280	14.22%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	2 365	(28)	2 337	0.34%	26	0.09%
საყოფაღმრთველო ფართის კეთილმოწყობის სესხები სულ	25 192	(485)	24 707	3.57%	4 306	14.30%
სამომხმარებლო სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	4 780	(168)	4 612	0.67%	3 352	11.14%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	438	(5)	433	0.06%	5	0.02%
სამომხმარებლო სესხები სულ	5 218	(173)	5 045	0.73%	3 357	11.15%
სხვა სესხები						
სესხი 50 000 აშშ დოლარამდე	2 920	(106)	2 814	0.41%	437	1.45%
სესხები 50 000 აშშ დოლარიდან 250 000 დოლარამდე	72	(17)	55	0.01%	1	0.00%
სხვა სესხები სულ	2 992	(123)	2 869	0.41%	438	1.46%
სესხები სულ	713 486	(20 598)	692 888	100.00%	30 103	100.00%

ზემოთ მოცემული სესხების მოცულობის კატეგორიები ასახავს ერთ მსესხებელზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს.

2014 და 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ ჰყავს მსესხებლები ან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფები, რომელთა სასესხო ნაშთი საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი

შესაძლო დანაკარგების რეზერვი ფარავს კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებთან დაკავშირებულ რისკს. გარდა გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის განსაკუთრებული რეზერვისა იმ დებიტორულ დავალიანებაზე, რომელზეც არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, შეიქმნა რეზერვები იმ სასესხო პორტფელთან დაკავშირებული გაუფასურებთ გამოწვეული დანაკარგის დასაფარად, რომელიც გაწეულია, მაგრამ იდენტიფიცირებული არ არის. სესხების გაუფასურების რეზერვი შემდეგნაირადაა განაწილებული:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი გაუფასურებული სესხების რეზერვი	7 291	7 313
ინდივიდუალურად უმნიშვნელო გაუფასურებული სესხების რეზერვი	5 380	4 571
ერთობლივად შეფასებული სესხების რეზერვი	10 813	8 714
სულ	23 484	20 598

შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შესაძლო გაუფასურების რეზერვის განაწილება სესხების კლასების მიხედვით:

'000 ლარი	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი 1 იანვარი 2013 წ.	16 436	1 593	396	207	109	18 741
წლის განმავლობაში სესხებზე დანაკარგების რეზერვი	4 790	1 013	109	85	60	6 057
გაუფასურებულ სესხებზე დისკონტის შემცირება	(802)	(34)	-	(5)	(25)	(866)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხა	(4 741)	(1 778)	(103)	(169)	(36)	(6 827)
ჩამოწერილი აქტივების ამოღება	2 518	822	83	55	15	3 493
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი 31 დეკემბერი 2013 წ.	18 201	1 616	485	173	123	20 598
წლის განმავლობაში სესხებზე დანაკარგების რეზერვი	7 524	1 815	274	196	6	9 815
გაუფასურებულ სესხებზე დისკონტის ამორტიზაცია	(1 681)	(134)	(4)	(2)	-	(1 821)
წლის განმავლობაში ჩამოწერილი თანხა	(7 624)	(969)	(305)	(61)	(57)	(9 016)
ჩამოწერილი აქტივების ამოღება	3 238	474	133	46	17	3 908
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი 31 დეკემბერი 2014 წ.	19 658	2 802	583	352	89	23 484

სესხების თითოეული ჯგუფის ანალიზი 25-ე შენიშვნაშია მოცემული.

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული						
< 10,000 USD	26 551	13 152	4 596	8 904	874	54 077
10,000 – 50,000 აშშ დოლარი	151 801	26 869	18 321	1 423	795	199 209
50 000 – 250 000 აშშ დოლარი	224 166	20 625	4 891	347	85	250 114
>250 000 USD – ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	35 853	7 220	-	-	-	43 073
>250 000 USD – ორ წელზე ნაკლები საკრედიტო ისტორიის მქონე ახალი მსესხებლები	162 236	7 024	303	17	-	169 580
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული სულ	600 607	74 890	28 111	10 691	1 754	716 053
სპეციალური გაუფასურებული სესხები						
- 31 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებული	22 654	3 259	82	-	80	26 075
- 31 დღიდან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	5 704	1 133	-	-	-	6 837
- 91 დღიდან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	5 882	268	180	-	-	6 330
- 181 დღიდან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	7 938	504	1	-	16	8 459
სპეციალური გაუფასურებული სესხები სულ	42 178	5 164	263	-	96	47 701
გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის გამოკლებით	(19 658)	(2 802)	(583)	(352)	(89)	(23 484)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	623 127	77 252	27 791	10 339	1 761	740 270

მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

'000 ლარი	ბიზნეს	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუარესებული						
< 10,000 USD	44 428	17 897	9 472	2 917	1 421	76 135
10,000 – 50,000 აშშ დოლარი	148 115	21 696	12 871	1 616	1 469	185 767
50 000 – 250 000 აშშ დოლარი	216 499	16 569	2 376	559	27	236 030
>250 000 USD – ორ წელზე მეტი საკრედიტო ისტორიის მქონე მსესხებლები	28 426	4 387	-	-	-	32 813
>250 000 USD – ორ წელზე ნაკლები საკრედიტო ისტორიის მქონე ახალი მსესხებლები	135 080	7 067	103	16	-	142 266
არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული სულ	572 548	67 616	24 822	5 108	2 917	673 011
სპეციალური გაუფასურებული სესხები						
- 31 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებული	22 396	604	258	110	75	23 443
- 31 დღიდან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული	5 170	381	73	-	-	5 624
- 91 დღიდან 180 დღემდე ვადაგადაცილებული	4 254	112	-	-	-	4 366
- 181 დღიდან 360 დღემდე ვადაგადაცილებული	6 909	94	39	-	-	7 042
სპეციალური გაუფასურებული სესხები სულ	38 729	1 191	370	110	75	40 475
გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგის გამოკლებით	(18 201)	(1 616)	(485)	(173)	(123)	(20 598)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	593 076	67 191	24 707	5 045	2 869	692 888

ზემოთ მოცემული სესხების მოცულობის კატეგორიები ასახავს დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფებზე თავდაპირველად გაცემულ თანხებს.

9. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არ აღინიშნებოდა არც ვადაგადაცილებული, არც გაუფასურებული სესხები (2013 წ. – ნული), გარდა 30 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებული სესხებისა. გაუფასურებულ სესხებად კლასიფიცირდება სესხები, რომლებიც 30 დღეზე მეტადაა ვადაგადაცილებული. 30 დღით ან 30 დღეზე ნაკლებად ვადაგადაცილებული სესხები მიჩნეულია მიმდინარე სესხებად. 2014 და 2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადაგადაცილებული, მაგრამ არაგაუფასურებული სესხების ნაშთი, რომელთა ვადაგადაცილების პერიოდი 30 დღეს არ აღემატება, გამოიყურება შემდეგნაირად:

'000 ლარი	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	სამომხმარებლო	სხვა	სულ
არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული სესხები, რომელთა ვადაგადაცილების პერიოდი 30 დღეზე ნაკლებია						
- 2014 წლის 31 დეკემბერი	11 465	1 904	274	268	15	13 926
- 2013 წლის 31 დეკემბერი	12 562	1 027	280	30	43	13 942

უზრუნველყოფა

სესხის საკრედიტო ხარისხი ყველაზე მეტად კლიენტის საერთო კრედიტუნარიანობის მიხედვით განისაზღვრება. ჯგუფი მსესხებლებსგან უზრუნველყოფას ითხოვს, ვინაიდან ის სესხის დამატებით გარანტიას წარმოადგენს.

რაც შეეხება კლიენტებზე გაცემულ სესხებს, რომლებიც არ არის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული, უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება შეფასებული იყო სესხის საწყისი თარიღის მდგომარეობით, საანგარიშო თარიღის მომდევნო ცვლილებების მიხედვით კორექტირების გარეშე. ამ სესხების ამოღების შესაძლებლობა უფრო მეტად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე, ვიდრე უზრუნველყოფის ღირებულებაზე. შესაბამისად, ჯგუფი არ ახორციელებს უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით. მრავალი სახის გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, ანგარიშში აისახება მხოლოდ იმ უზრუნველყოფის მონაცემები, რომელიც ყველაზე რელევანტურია გაუფასურების შეფასებისთვის.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების შესახებ უზრუნველყოფის სახეების მიხედვით 2014 და 2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

'000 ლარი	ნაღდი ფულით უზრუნველყოფა	სხვა	უზრუნველყოფა არ არსებობს	სულ	
31 დეკემბერი, 2014 წ.	უძრავი ქონება				
ბიზნესი	600 244	3 764	13 353	5 766	623 127
აგრო	64 344	1 598	734	10 576	77 252
საბინაო	25 806	-	1	1 984	27 791
სამომხმარებლო	2 199	11	5	8 124	10 339
სხვა	1 661	-	-	100	1 761
სულ	694 254	5 373	14 093	26 550	740 270

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი 31 დეკემბერი, 2013 წ.	უძრავი ქონება	ნადი ფულით უზრუნველყოფა	სხვა	უზრუნველყოფა არ არსებობს	სულ
ბიზნეს	568 595	2 112	7 879	14 490	593 076
აგრო	46 769	2 086	1 711	16 624	67 190
საბინაო	15 701	-	7	8 999	24 707
სამომხმარებლო	3 163	-	19	1 863	5 045
სხვა	2 356	26	-	488	2 870
სულ	636 584	4 224	9 616	42 464	692 888

ზემოთ მოცემულ ცხრილში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია ზედმეტი უზრუნველყოფის შესახებ.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში. დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკების მართვისა და კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზის შესახებ მოცემულია 25-ე შენიშვნაში.

10. საინვესტიციო ქონება

'000 ლარი	2014	2013
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	1 264	845
დამატებები	842	536
გასხვისება	(854)	(96)
ცვეთა წლისთვის	(24)	(24)
ცვეთის ჩამოწერა	27	3
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 255	1 264
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	1 289	1 301
დარიცხული ცვეთა	(34)	(37)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 255	1 264

მენეჯმენტის შეფასებით, საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებას შეესაბამება. აღნიშნულ შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში ენიჭება მესამე დონე, რადგან სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოყენებულია მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებები. . სამართლიანი ღირებულება დადგინდა ბოლო ტრანზაქციებზე საბაზრო ფასების და ანალოგიური ქონების გასაყიდი ფასების გათვალისწინებით.

2014 წელს ჯგუფის საოპერაციო იჯარის ფარგლებში საიჯარო შემოსავლის ოდენობა იყო 197 ათასი ლარი (2013 წელს - 140 ათასი ლარი).

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	2014	2013
წმინდა საბალანსო ღირებულება 1 იანვრის მდგომარეობით	2 868	3 491
დამატებები	928	276
გასხვისება	(7)	-
ცვეტა წლისთვის	(1 793)	(899)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 996	2 868
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8 210	7 289
დარიცხული ცვეტა 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(6 214)	(4 421)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1 996	2 868

12. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობები

ძირითად საშუალებებში მომხდარი ცვლილებები მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

'000 ლარი	მიწა და შენობები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	მშენებარე აქტივები	ავეჯი და ინვენტარი	საინფორმაციო ტექნოლოგიები და სხვა აღჭურვილობა	სულ
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	34 901	4 181	37 954	10 907	18 233	106 176
დარიცხული ცვეტა	(2 992)	(2 847)	-	(7 476)	(13 745)	(27 060)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	31 909	1 334	37 954	3 431	4 488	79 116
გადარიცხვები	29 072	717	(31 739)	1 950	-	-
გადატანილია გასაყიდად არსებული არამიმდინარე აქტივების კატეგორიაში - ხარჯი	(4 094)	-	-	-	-	(4 094)
დამატებები	4 396	24	-	1 646	8 469	14 535
გასხვისება - თვითღირებულებით	-	(1 219)	-	(2 548)	(1 234)	(5 001)
ცვეტა წლისთვის	(1 219)	(510)	-	(1 314)	(2 377)	(5 420)
გასხვისება - დარიცხული ცვეტა	-	1 197	-	2 401	1 168	4 766
გადატანილია გასაყიდად არსებული არამიმდინარე აქტივების კატეგორიაში - დარიცხული ცვეტა	779	-	-	-	-	779
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	60 843	1 543	6 215	5 566	10 514	84 681
შესყიდვის მთლიანი ხარჯი	64 275	3 703	6 215	11 955	25 468	111 616
დარიცხული ცვეტა	(3 432)	(2 160)	-	(6 389)	(14 954)	(26 935)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2014 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	60 843	1 543	6 215	5 566	10 514	84 681
გადარიცხვები	694	266	(960)	-	-	-
გადატანილია გასაყიდად არსებული არამიმდინარე აქტივების კატეგორიაში - თვითღირებულება	(634)	-	-	-	-	(634)
დამატებები	11	68	959	1 817	1 719	4 574
გასხვისება - თვითღირებულებით	(1 056)	(1 102)	(4 031)	(941)	(2 017)	(9 147)
ცვეტა წლისთვის	(1 276)	(304)	-	(1 337)	(2 525)	(5 442)
გასხვისება - დარიცხული ცვეტა	140	731	-	908	1 930	3 709

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

გადატანილია გასაყიდად არსებული არამიმდინარე აქტივების კატეგორიაში - დარიცხული ცვეთა	103	-	-	-	-	103
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58 825	1 202	2 183	6 013	9 621	77 844
შესყიდვის მოლიანი ხარჯი	63 290	2 935	2 183	12 831	25 170	106 409
დარიცხული ცვეთა	(4 465)	(1 733)	-	(6 818)	(15 549)	(28 565)
წმინდა საბალანსო ღირებულება 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	58 825	1 202	2 183	6 013	9 621	77 844

2014 წელს შემდგომი გასხვისების მიზნით ჯგუფის საკუთრებაში არსებული შენობები 531 ათასი ლარის ოდენობით (2013 წელი - 3 315 ათასი ლარი) გადატანილ იქნა გასაყიდად არსებული აქტივების კატეგორიაში (შენიშვნა 13).

13. სხვა აქტივები

2014 და 2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სხვა აქტივებია:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
საკრედიტო ბარათების კომპანიებსა და ფულის გადარიცხვის სააგენტოებიდან მისაღები დებიტორული დავალიანება	878	2 183
სხვა	102	672
სხვა ფინანსური აქტივები სულ	980	2 855
<i>არამიმდინარე</i>		
მფლობელობაში დაბრუნებული ქონება	5 503	5 703
სასამართლო მოსაკრებლის და სხვა ხარჯების დასაფარავად წინასწარ გადახდილი თანხები, რეზერვის გამოკლებით	1 394	1 428
წინასწარი გადახდები ძირითადი საშუალებებისთვის	451	373
<i>მიმდინარე</i>		
წინასწარი გადახდები სხვადასხვა მომსახურებაზე	540	526
გასაყიდად არსებულ კატეგორიაში გასული აქტივები	3 846	3 315
სასაქონლო მატერიალური მარაგები და სხვა	1 014	1 204
სხვა არაფინანსური აქტივები სულ	12 748	12 549
სულ	13 728	15 404

2014 წელს ჯგუფმა წინა მფლობელის მიწა და შენობები 531 ათასი ლარის ღირებულებით (2013 წელს - 3 315 ათასი ლარი) გასაყიდად არსებული აქტივების კატეგორიას მიაკუთვნა (შენიშვნა 12). 2014 წლის 31 დეკემბერს დაიწყო ამ აქტივების გაყიდვის პროცესი, რომელიც სავარაუდოდ 2015 წელს დასრულდება.

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ თავდაპირველი აღიარების თარიღით და 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გასაყიდად არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მისი სამართლიანი ღირებულებისგან, აღნიშნულ პერიოდში გაწეული სარეალისტური ხარჯების გამოკლებით. სამართლიანი ღირებულების შეფასება კლასიფიცირდება როგორც სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მესამე დონე, რადგან სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოყენებულია მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებები. სამართლიანი ღირებულება დადგენილია ბოლო ტრანზაქციებზე საბაზრო ფასების და ანალოგიური ქონების გასაყიდი ფასების გათვალისწინებით.

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

არც ერთი სხვა ფინანსური აქტივი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. ინფორმაცია სხვა ფინანსური აქტივების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულების შესახებ იხილეთ 26-ე შენიშვნა, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

14. ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ ბანკშთაშორისო ბაზარზე აღებულ მოკლევადიან სესხებს და სხვა ბანკების მიერ პროგრედიტ ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშებზე შენახულ თანხებს მოიცავს.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ OECD ქვეყნებში	1 999	-
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ არა OECD ქვეყნებში	6	23
სულ	2 005	23

სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

15. კლიენტთა ანგარიშები

კლიენტთა ანგარიშები მოიცავს მოთხოვნამდე დეპოზიტებს, შემნახველ ანაბრებსა და ვადიან ანაბრებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კლიენტების ჯგუფები კატეგორიების მიხედვით:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
მიმდინარე ანგარიშები	147 156	143 488
- ფიზიკური პირები	42 574	44 980
- იურიდიული პირები	104 582	98 508
შემნახველი ანგარიშები	227 326	222 049
- ფიზიკური პირები	177 771	181 749
- იურიდიული პირები	49 555	40 300
ვადიანი ანაბრები	223 101	202 976
- ფიზიკური პირები	188 681	180 958
- იურიდიული პირები	34 420	22 018
სხვა ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	694	653
სულ	598 277	569 166

კატეგორია “იურიდიული პირები” მოიცავს ვალდებულებებს არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და სახელმწიფო სექტორის ორგანიზაციების მიმართ.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია კლიენტთა ანგარიშების კატეგორიები ეკონომიკური სექტორების მიხედვით:

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
ფიზიკური პირები	409 026	407 687
ვაჭრობა და მომსახურება	112 461	100 174
შენებლობა	12 338	11 755
მთავრობა	9 866	-
ტრანსპორტი და კომუნიკაციები	4 460	3 294
სოფლის მეურნეობა და მეტყვეობა	2 321	609
სამთო მრეწველობა და წიაღისეულების მოპოვება	817	2 774
სხვა	46 988	42 873
სულ	598 277	569 166

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ჰყავდა 42 კლიენტი (2013 წელს - 37 კლიენტი), რომელთა ნაშთი 1 000 ათას ლარს აღემატებოდა. აღნიშნული კლიენტების ერთობლივი ნაშთი შეადგენდა 94 419 ათას ლარს (2013 წელს - 71 827 ათას ლარს) ან კლიენტთა საერთო საბანკო ანგარიშების 15.8%-ს (2013 წელს - 12.6%).

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტთა ანგარიშებში შედის საბალანსო სესხების უზრუნველყოფის სახით არსებული ანაზრები 4224 ათასი ლარის ოდენობით (2013 წელს – 4 224 ათასი ლარი), აგრეთვე გარანტიებისა და აკრედიტივების ფარგლებში გამოუხმობადი ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით არსებული დეპოზიტები 1055 ათასი ლარის ოდენობით (2013 წელს – 1180 ათასი ლარი). იხილეთ 27-ე შენიშვნა.

საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 25-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კატეგორიის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში.

16. სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ ჯგუფისთვის დაფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს. ქვემოთ მოცემულია საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული საშუალო და გრძელვადიანი სესხები.

'000 ლარი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით			
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	ივნისი 2017 წ.	9 478	-
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	ოქტომბერი 2015 წ.	5 710	5 249
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	ნოემბერი 2014 წ.	-	5 201
Microfinance Enhancement Facility SA, SICAV-SIF (BlueOrchard Pool)	დეკემბერი 2014 წ.	-	17 336
Dexia Micro-credit Fund Sub-fund BlueOrchard	თებერვალი, 2014 წ.	-	26 370
Nederlandse Financierings-Maatschappij voor ontwikkelingslanden N.V. (FMO)	ოქტომბერი 2016 წ.	16 290	22 450
საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	დეკემბერი, 2026 წ.	2 497	2 670
ევროპის ფონდი სამხრეთ – აღმოსავლეთ ევროპისთვის (EFSE)	დეკემბერი, 2016 წ.	16 374	22 306
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	აპრილი, 2022 წ.	7 450	6 994

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	ივლისი, 2022 წ.	28 873	26 599
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	თებერვალი, 2024 წ.	5 201	-
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	აპრილი, 2024 წ.	21 191	-
Oesterreichische Entwicklungsbank AG (OeEB)	მარტი 2018 წ.	28 594	-
ვალდებულებები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით სულ		141 658	135 175
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით			
Kreditanstalt für Wiederaufbau ("KfW")	იანვარი 2014 წ.	-	4 867
საზღვარგარეთის კრძო ინვესტიციების კორპორაცია ("OPIC")	ოქტომბერი 2017 წ.	26 231	26 122
Credit Suisse Microfinance Fund Management Group (CSMFMC) (responsAbility გლობალური მიკროსაფინანსო ფონდი)	აპრილი 2014 წ.	-	20 185
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი ("EBRD") responsAbility SICAV (Lux)	დეკემბერი, 2016 წ.	19 201	23 951
ევროპის ფონდი სამხრეთ – აღმოსავლეთ ევროპისთვის S.A., SICAV-SIF(EFSE)	აპრილი 2014 წ.	-	6 133
SNS Institutional Microfinance Fund (SNS ინსტიტუციონალური მიკროსაფინანსო ფონდი), იურიდიულად წარმოდგენილი Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V. და SNS Asset Management N.V.-ის მიერ.	სექტემბერი 2017 წ.	32 652	34 964
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	მატი 2014 წ.	-	5 312
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	ნოემბერი 2016 წ.	9 493	-
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	აპრილი 2016 წ.	6 321	-
პროგრედიტ ბანკი AG, მაინის ფრანკფურტი	აპრილი 2017 წ.	15 231	-
Council of Europe Development Bank (CEB)	2021 წლის აგვისტო	14 187	-
ვალდებულებები ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით სულ ვალდებულებები		123 316	121 534
		264 974	256 709

სხვა ნასესხები სახსრების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 25-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

17. სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
კრედიტული დავალიანება	2 634	1 052
სხვა	306	438
სხვა არაფინანსური აქტივები სულ	2 940	1 490
მიღებული წინასწარი გადახდები და გაცემული გარანტიებისგან შემოსული გადავადებული საკომისიოები	496	541
სხვა ვალდებულებები სულ	3 436	2 031

სხვა ფინანსური ვალდებულებების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში.

18. სხვა დებულებები

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
გამოუყენებელი წლიური შვებულების რეზერვი	363	421
რეზერვი სამსახურიდან დათხოვნისას გადასახდელ კომპენსაციებზე	-	223
სხვა	99	87
რეზერვები სულ	462	731

რეზერვები წლის განმავლობაში შემდეგნაირად გამოიყურება:

'000 ლარი	2014	2013
1 იანვრის მდგომარეობით	731	1 030
რეზერვი წლის განმავლობაში	452	891
რეზერვის გამოთავისუფლება	(721)	(1 190)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	462	731

მომდევნო ერთ ან ორ წელიწადში მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გადინება, რაც დაკავშირებულია გამოუყენებელ ყოველწლიურ შვებულებებსა და არასაბალანსო მუხლებზე რეზერვების შექმნასთან.

19. მოგების გადასახადი

ქართული კომპანიებისთვის მოგების გადასახადის მოქმედი განაკვეთია 15%. მოცემული წლისთვის მოგება-ზარალში აღრიცხული მოგების გადასახადების ხარჯი მოიცავს:

'000 ლარი	2014	2013
მიმდინარე დარიცხული გადასახადი	3 840	2 055
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	437	1 202
მოგების გადასახადის ხარჯი წლისთვის	4 277	3 257

ქვემოთ შესაბამისობაშია მოყვანილი მოსალოდნელი და ფაქტობრივი გადასახადების ხარჯები:

'000 ლარი	2014	2013
მოგება გადასახადის გამოქვითვამდე	28 000	22 811
გადასახადის თეორიული დარიცხვა კანონით დადგენილი 15%-იანი განაკვეთით	4 200	3 422
არაგამოქვითვადი ხარჯები (დაუბეგრავი მოგება)	77	(165)
მოგების გადასახადის ხარჯი წლისთვის	4 277	3 257

19. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

ქვემოთ დეტალურადაა მოცემული ამ დროებითი განსხვავებების საგადასახადო შედეგი, რაც 15%-ს შეადგენს (2013: 15%)

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2014 წ.	აისახება მოგება- ზარალში	31 დეკემბერი 2013 წ.	აისახება მოგება- ზარალში	31 დეკემბერი 2012 წ.
გადავადებული გადასახადი:					
კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ავანსებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვი	1 771	(145)	1 916	378	1 538
სხვა დროებითი განსხვავება	1 111	582	529	824	(295)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება სულ	2 882	437	2 445	1 202	1 243

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

არ აღინიშნება რაიმე მნიშვნელოვანი არაღიარებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, ან გადასახადები, რომლებიც აღიარებულია პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში, ან სხვა სრულ შემოსავალში.

20. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული ვალი შეიძლება შემდეგ კატეგორიებად დავყოთ:

'000 ლარი	დაფარვის თარიღი	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
სუბორდინირებული ვალი ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით			
საზღვარგარეთის კერძო ინვესტიციების კორპორაცია ("OPIC")	დეკემბერი, 2019 წ.	28 370	26 076
სუბორდინირებული სესხი ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით			
Nederlandse Financierings-Maatschappij voor ontwikkelingslanden N.V. (FMO)	ოქტომბერი 2018 წ.	-	17 653
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	თებერვალი, 2018 წ.	5 159	4 742
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	აპრილი 2018 წ.	5 094	4 682
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	მაისი 2023 წ.	14 315	13 155
სულ: პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA		24 568	22 579
სულ		52 938	66 308

ავ ვალდებულებების გადახდასთან დაკავშირებული კრედიტორების მოთხოვნები სხვა კრედიტორების მოთხოვნებზეა დამოკიდებული. ვადამდელი გადახდის ვალდებულება არ არსებობს. ლიკვიდაციის ან გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ამ კრედიტორების მიმართ არსებული დავალიანება მხოლოდ მას შემდეგ დაიფარება, რაც დაკმაყოფილებული იქნება ყველა არასუბორდინირებული კრედიტორის მოთხოვნები.

სუბორდინირებული სესხის სამართლიანი ღირებულება იხილეთ 26-ე შენიშვნაში. საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი მოცემულია 25-ე შენიშვნაში, ხოლო ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ - 28-ე შენიშვნაში.

21. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქციონერთა სტრუქტურა შემდეგნაირი იყო:

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	31 დეკემბერი 2014 წ.			31 დეკემბერი 2013 წ.		
	წილობრივი მონაწილეობა %–ში	აქციათა რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა	წილობრივი მონაწილეობა %–ში	აქციათა რაოდენობა	სააქციო კაპიტალის ოდენობა
პროგრედიტ ჰოლდინგ AG & Co. KGaA	100%	16 600 000	83 000	100%	16 600 000	83 000
სულ	100%	16 600 000	83 000	100%	16 600 000	83 000

აქციის ნომინალური ღირებულება 5 ლარს შეადგენს.

21. სააქციო კაპიტალი და საემისიო კაპიტალი (გაგრძელება)

'000 ლარი (აქციების რაოდენობის გარდა)	გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი თანხა	საემისიო კაპიტალი თანხა
31 დეკემბერი, 2012 წ.	16 000 000	80 000	28 286
აქციების გამოშვება	600 000	3 000	2 517
31 დეკემბერი 2013 წ.	16 600 000	83 000	30 803
აქციების გამოშვება	-	-	-
31 დეკემბერი 2014 წ.	16 600 000	83 000	30 803

დივიდენდი

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ პერიოდულად გამოცხადებული დივიდენდების მიღების და ერთ აქციაზე ერთი ხმის მიცემის უფლება ბანკის ყოველწლიურ და საერთო კრებაზე. გადასახდელი დივიდენდების მაქსიმალური ოდენობა შეზღუდულია ბანკის გაუნაწილებელი მოგების თანხით, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად განისაზღვრება.

2014 წელს გამოცხადებულმა და დარიგებულმა დივიდენდებმა 17 000 ათასი ლარი შეადგინა (2013 წელს – 25 000 ათასი), ანუ 1,02 ლარი ერთ აქციაზე (2013 წელს – 1,56 ლარი ერთ აქციაზე).

22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

“წმინდა საპროცენტო შემოსავალში” შედის საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯები, მათ შორის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პრემიებისა და დისკონტების ღირებულების შემცირება ამორტიზირებული ღირებულებით.

'000 ლარი	2014	2013
პროცენტი და მსგავსი შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	106 595	111 693
გასაყიდად არსებული აქტივები	1 258	-
ფულადი თანხები, მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	1 160	2 504
საპროცენტო შემოსავალი სულ	109 013	114 197
პროცენტი და მსგავსი ხარჯი		
კლიენტთა ანგარიშები	(18 790)	(26 118)
სხვა ნასესხები სახსრები	(14 126)	(13 364)
სუბორდინირებული სესხი	(3 655)	(4 730)
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	(58)	(93)
საპროცენტო ხარჯი სულ	(36 629)	(44 305)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	72 384	69 892

2014 წელს კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისგან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი მოიცავდა გაუფასურებულ სესხებზე დისკონტის ამორტიზაციას 1 821 ათასი ლარის ოდენობით (2013 წელს 866 ათასი ლარი) (შენიშვნა 9).

23. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

'000 ლარი	2014	2013
საკომისიო შემოსავალი		
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	6 361	6 456
სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	1 900	1 821
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	1 406	1 579
აკრედიტივები და გარანტიები	735	579
ინტერნეტ ბანკინგის საკომისიო	346	290
SMS მომსახურების საკომისიო	188	170
სხვა საკომისიო შემოსავალი	576	955
საკომისიო შემოსავალი სულ	11 512	11 850
საკომისიო ხარჯი		
სადეპოზიტო/საკრედიტო ბარათის გაცემის საკომისიო	(2 345)	(2 088)
გადარიცხვები და ფულადი ტრანზაქციები	(643)	(681)
ანგარიშის მომსახურების საკომისიო	(592)	(660)
მომსახურების საკომისიო	(274)	-
აკრედიტივები და გარანტიები	(87)	(879)
საკომისიო ანაზღაურება და საკომისიო ხარჯი სულ	(3 941)	(4 308)
საკომისიო შემოსავალი სულ	7 571	7 542

მუხლი “სხვა საკომისიო შემოსავალი” შედგება მესამე მხარის, მაგალითად, “ვესტერნ იუნინონის” სახელით შესრულებული ტრანზაქციებისგან. “სხვა საკომისიო ხარჯები” ძირითადად საბარათე ბიზნესთან დაკავშირებული საკომისიო ხარჯებისგან შედგება.

24. სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები

სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგ მუხლებს:

'000 ლარი	2014	2013
ცვეთა და ამორტიზაცია	7 259	6 343
ოფისის ქირა	3 603	4 200
კომუნიკაცია და საინფორმაციო ტექნოლოგიების ხარჯები	2 603	2 078
კადრების შერჩევა, მომზადება და პერსონალთან დაკავშირებული სხვა ხარჯები	2 179	1 776
საკონსულტაციო მომსახურება	1 852	2 250
მარკეტინგი, რეკლამა და გასართობი ღონისძიებები	1 206	2 775
რემონტი და შეკეთება	1 122	889
ტრანსპორტი	1 093	1 084
სხვა	5 113	5 793
სულ	26 030	27 188

2014 წელს სახელფასო და სხვა ადმინისტრაციული მთლიანი ხარჯებიდან 1 584 ათასი ლარი თანამშრომლების ტრენინგს და მსგავს საქმიანობას მოხმარდა (2013 წელს – 1 536 ათასი ლარი).

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა

ჯგუფის მთლიანი რისკის პროფილის მართვა – კაპიტალის მართვა

მიზნები

ზოგადად, ჯგუფს უფლება არა აქვს, იმაზე მეტი რისკი იკისროს, ვიდრე შეუძლია. ჯგუფის კაპიტალის მართვა შემდეგ მიზნებს ისახავს:

- იმის უზრუნველყოფა, რომ ჯგუფს მუდმივად ჰქონდეს საკმარისი ოდენობის და ხარისხის კაპიტალი, რათა უკიდურეს შემთხვევაშიც სხვადასხვა რისკის შედეგად გამოწვეული (პოტენციური) დანაკარგები დაფაროს
- საქართველოს საბანკო სექტორის მარეგულირებელი ორგანოს მიერ დაწესებული გარე კაპიტალის მართვის მოთხოვნებთან ბანკის სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა.
- მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობა.
- ჯგუფის სტაბილურ ზრდასთან დაკავშირებული გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა და ბიზნეს სტრატეგიის დაცვა.

პროცესები და პროცედურები

ჯგუფის კაპიტალის მართვას არეგულირებს კაპიტალის მართვის პოლიტიკა და დასაშვები რისკის პოლიტიკა. ზემოხსენებული მიზნების მისაღწევად, ჯგუფი ოთხ კოეფიციენტს მიმართავს. მარეგულირებელი და ბაზელი II კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, პირველი დონის ჯგუფის კაპიტალიზაციის კოეფიციენტისა და დასაშვები რისკების კოეფიციენტის ყოველთვიურ მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება და ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტი უწევს.

კაპიტალის შიდა და გარე მოთხოვნებთან შესაბამისობა

კაპიტალის მინიმალურ გარე მოთხოვნებს აწესებენ და აკონტროლებენ საქართველოს ადგილობრივი საბანკო საზედამხედველო ორგანოები. კაპიტალის ადეკვატურობა გამოითვლება და ყოველთვიურად ეცნობება ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტს. ეს ანგარიშები მოიცავს მუდმივი პროგნოზების გაკეთებას, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისობას როგორც არსებულ, ასე მომავალ მოთხოვნებთან.

2014 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ბანკი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ I) ინსტრუქციების შესაბამისად დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად:

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2014	2013
1 დონის კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 8%-ზე მეტი) *	9,64%	9,94%
1 დონის + 2 დონის კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 12%-ზე მეტი)*	15,63%	16,77%

2014 წლის 31 დეკემბრის მონაცემებით, ბანკი შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ II და III) ინსტრუქციების შესაბამისად დაწესებულ სავალდებულო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები ზემოაღნიშნული მოთხოვნების შესაბამისად:

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2014	2013
1 დონის კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 8.5%-ზე მეტი) *	10,22%	9,53%
1 დონის + 2 დონის კაპიტალი/რისკით შეწონილი აქტივები (უნდა იყოს 10.5%-ზე მეტი)*	14,70%	14,65%

* ეს თანხები არ არის შემოწმებული აუდიტის მიერ.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ამას გარდა, კაპიტალის ადეკვატურობის მონიტორინგი ჰოლდინგის მასშტაბით კაპიტალის ადეკვატურობის უნიფიცირებული გაანგარიშების მეთოდით ხორციელდება, ბაზელის კომიტეტის (ბაზელ II) ინსტრუქციების მიხედვით.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის კოეფიციენტები ბაზელ II-ის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესაბამისად:

გამოთვლა ბაზელი II-ის მიხედვით

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2014	2013
1 დონის კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები (RWA) *	16,39%	16,30%
1 დონის+2 დონის კაპიტალი/რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	22,21%	23,35%

'000 ლარი

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2014	2013
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალი	83 000	83 000
საემისიო კაპიტალი	30 803	30 803
გაუნაწილებელი მოგება	38 302	31 579
სხვა არამატერიალური აქტივების გამოკლებით	(1 996)	(2 868)
1 დონის კაპიტალი	150 109	142 514
სუბორდინირებული სესხები	42 503	52 957
სხვა საკუთარი დანაკარგების რეზერვები	10 813	8 714
2 დონის კაპიტალი	53 316	61 671
მთლიანი სავალდებულო კაპიტალი	203 425	204 185

'000 ლარი

31 დეკემბრის მდგომარეობით	2014	2013
ბალანსზე რიცხული რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	765 386	725 502

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

რისკის მიხედვით შეწონილი გარე საბალანსო აქტივები*	12 751	13 350
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ღია სავალუტო პოზიციებიდან*	2 789	198
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები საოპერაციო რისკის შედეგად*	134 962	135 235
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	915 888	874 285

ჯგუფი მართავს კაპიტალს ორი მეთოდის კომბინაციით: საკუთარი კაპიტალისა და სუბორდინირებული ვალის გამოყენებით, რომელიც უმეტესწილად ჰოლდინგის მიერ არის გაცემული.

რაც შეეხება საკუთარი კაპიტალისა და ნასესხები სახსრების თანაფარდობას (ლევერეჯი), 2011 წელს აღიარებულ და არააღიარებულ კრედიტებზე შემოღებულ იქნა 1 რიგის კაპიტალის ქვედა ზღვარი (1 რიგის ლევერეჯის კოეფიციენტი), რომლის მიხედვითაც ჯგუფის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობის კოეფიციენტი არ უნდა იყოს 5%-ზე ნაკლები 2014 და 2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საკუთარი და მოზიდული სახსრების თანაფარდობა 10%-ს აღემატებოდა.

* ეს თანხები არ არის შემოწმებული აუდიტის მიერ.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

დასაშვები რისკების კოეფიციენტი

სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების გარდა, ჯგუფი საკუთარი კაპიტალის ადეკვატურობას რისკების შემცველობის მიხედვით აფასებს, ჯგუფის სპეციალური რისკის პროფილის ასახვის მიზნით, მაგალითად, საქმიანობის შედეგად წარმოშობილ პოტენციურ ზარალს ადარებს ჯგუფის დასაშვები რისკების შემცველობასთან.

ჯგუფის რისკის შემცველობის პოტენციური განისაზღვრება როგორც საკუთარ კაპიტალს (არამატერიალური აქტივების გამოკლებით) დამატებული სუბორდინირებული ვალი, რამაც 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 203 მილიონი ლარი შეადგინა (2013 წელს 208 მილიონი ლარი). რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსი (RAtCR) განისაზღვრა რისკის შემცველობის პოტენციურის 60%-ის ოდენობით, ანუ 122 მილიონი ლარი 2014 წელს (2013 წელს - 125 მილიონი *). რისკის სხვადასხვა კატეგორიაში პოტენციური დანაკარგების გამოსათვლელად გამოყენებული იქნა შემდეგი ცნებები:

- საკრედიტო რისკი (კლიენტები) ისტორიული ზარალის მაჩვენებლები გამოითვლება სასესხო პორტფელის სისტემატურად განახლებული მიგრაციის ანალიზის საფუძველზე, რის მიხედვით შემდგომ გამოითვლება მიმდინარე სასესხო პორტფელზე პოტენციური დანაკარგები.
- კონტრაგენტის რისკი: კონტრაგენტის რისკის გამო პოტენციური დანაკარგები გამოითვლება კონტრაგენტის, ან მისი საქმიანობის ქვეყნის საერთაშორისო რეიტინგის მიხედვით განსაზღვრული დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე.
- საბაზრო რისკები: ვინაიდან სავალუტო კურსის ისტორიულ მერყეობებზე კეთდება სტატისტიკური ანალიზი, არსებული სავალუტო პოზიციებისთვის ყველაზე მკვეთრი

მერყეობის გამოყენებით (99% სანდოობის დონით), საპროცენტო განაკვეთის რისკი გამოითვლება 12-თვიანი საპროცენტო სარგებლის განსაზღვრის მეშვეობით ევრო/აშშ დოლარზე სტანდარტული საპროცენტო განაკვეთის რყევის და ადგილობრივი ვალუტისთვის უფრო მაღალი (ისტორიული) რყევის დონის მიხედვით (ორი პროცენტული ერთეული, ბაზელის საპროცენტო განაკვეთების რყევა).

- საოპერაციო რისკი: ბაზელ II-ის სტანდარტის მეთოდი გამოიყენება შესაბამისი ღირებულების გამოსათვლელად.

ძირითადი პორტფელის ხარისხი მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა და 2014-2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სტაბილური რჩებოდა. კონტრაგენტის, საპროცენტო განაკვეთების და სავალუტო რისკის ლიმიტის ათვისება დაბალ დონეზე შენარჩუნდა. საერთო ჯამში, ყველა რისკი, რომელიც რაოდენობრივად შეფასდა ჯგუფის დასაშვები რისკების კოეფიციენტის გამოთვლის სტანდარტების მიხედვით, ჯგუფის რისკის აღების საერთო პოტენციალის 60%-ზე ნაკლებია. სხვა რისკები შეფასდა როგორც ჯგუფისთვის არასაკმარისად რელევანტური, ან რელევანტური, მაგრამ რაოდენობრივად დაუდგენელი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება რისკის სხვადასხვა კატეგორიებზე, ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის თანახმად, და ჯგუფის მიერ მათი ათვისების დონე 2014 წლის დეკემბრის ბოლოს მდგომარეობით. საოპერაციო რისკის დასაფარად საჭირო ეკონომიკური კაპიტალი გამოითვლება ბაზელ II-ის სტანდარტული მეთოდით.

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტ. ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი %)
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		33,0%	66 666	18 616	9,2%
კონტრაგენტის რისკი	კომერციული ბანკები	1,0%	2 020	12	0,0%
	ცენტრალური ბანკები	4,0%	8 081	2 126	1,1%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10,0%	20 202	7 028	3,5%
	სავალუტო რისკი	2,0%	4 040	557	0,3%
საოპერაციო რისკი		10,0%	20 602	10 797	5,3%
რისკის დასაფარავად ხელმისაწვდომი რესურსები		60,0%	121 611	39 136	19,4%

* ეს თანხები არ არის შემოწმებული აუდიტის მიერ.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

2013 წლის ბოლოს მდგომარეობით რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსების განაწილება შემდეგია:

რისკის ფაქტორი	დეტალური ინფორმაცია რისკზე	ლიმიტი (%) *	ლიმიტი ('000 ლარი)*	ფაქტ. ('000 ლარი)*	გამოყენებული ლიმიტი (დასაშვები რისკის კოეფიციენტი %) *
საკრედიტო რისკი (კლიენტები)		33,0%	68 516	17 469	8,4%
კონტრაგენტის რისკი	კომერციული ბანკები	1,0%	2 076	11	0,0%
	ცენტრალური ბანკები	4,0%	8 305	2 031	1,0%
საბაზრო რისკი	საპროცენტო განაკვეთის რისკი	10,0%	20 762	8 781	4,2%
	სავალუტო რისკი	2,0%	4 152	10	0,0%
საოპერაციო რისკი		10,0%	20 762	10 819	5,2%
რისკის დასაფარად ხელმისაწვდომი რესურსები		60,0%	124 573	39 121	18,8%

ცალკეული რისკების მართვა

2014 წელს ჯგუფმა დამატებით შეიმუშავა ცალკეული რისკების მართვის პოლიტიკა და საშუალებები, რაც ხელს უწყობს ჯგუფის რისკების მართვის შემდგომ გაუმჯობესებას. კერძოდ, შემოდებულ იქნა დამატებითი პროცესები შემდეგი რისკების სამართავად:

- საკრედიტო რისკი
- კონტრაგენტის რისკი
- საბაზრო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საოპერაციო რისკი და
- უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთასთან დაკავშირებული საქმიანობა

ჯგუფი დიდ ყურადღებას უთმობს რისკის გამომწვევი ფაქტორების ზოგად ცოდნას და უწყვეტ ანალიზს და ჯგუფის შიგნით დისკუსიების წარმართვას მოვლენების შესაძლო განვითარებაზე/შესაძლო სცენარზე და მათ პოტენციურ უარყოფით შედეგებზე. რისკის მართვის მიზნებში შედის იმის უზრუნველყოფა, რომ ყველა არსებითი რისკი დროულად იქნეს აღმოჩენილი, სრულად გაანალიზებული და სათანადოდ მართული. მაგალითად, არ უნდა მოხდეს პროდუქტების და მომსახურების შეთავაზება მანამ, სანამ ყველა მხარე მათ კარგად არ გაეცნობა და შეძლებს მათ სათანადო მართვას.

ცალკეული რისკისთვის გათვალისწინებული ლიმიტებიდან გადახვევა, რომელთა ფარგლებშიც ჯგუფს მოქცეული აქვს თავისი რისკების სტრატეგია, დასაშვებია მხოლოდ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის თანხმობით, მაგრამ უნდა აკმაყოფილებდეს უფრო მკაცრ ლიმიტებს (მაგ. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთ ლიმიტებს ადგილობრივი კანონმდებლობა ითვალისწინებს).

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი განისაზღვრება როგორც იმის საშიშროება, რომ საკრედიტო ტრანზაქციის მხარე ვერ შეძლებს, ან მხოლოდ ნაწილობრივ შეძლებს ჯგუფის მიმართ ხელშეკრულებით

გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა კლიენტებზე კრედიტების გაცემის შედეგად (კლასიკური საკრედიტო რისკი), შიდასაბანკო განთავსებებიდან გამომდინარე საკრედიტო და ემიტენტის რისკებიდან. საკრედიტო რისკი შემდგომ იყოფა საკრედიტო დეფოლტის რისკად და საკრედიტო პორტფელის რისკად, რისკების მიზანმიმართული მართვის უზრუნველყოფის მიზნით. საკრედიტო რისკი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რომლის წინაშეც ჯგუფი დგას.

* ეს თანხები არ არის შემოწმებული აუდიტის მიერ.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი:

'000 ლარი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2014	2013
შიდა საბანკო დაბანდებები		
ნაშთები სებ-ში	119 675	150 103
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	57 993	44 988
შიდა საბანკო დაბანდებები სულ	177 668	195 091
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	763 754	713 486
გაუარესების რეზერვი	(23 484)	(20 598)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	740 270	692 888
საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული სახაზინო ვალდებულებები	9 829	-
სხვა ფინანსური აქტივები	980	2 855
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი	6 953	8 865
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	12 487	10 398
სესხის გაცემის ვალდებულებები	28 465	24 925

კლიენტზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკი

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკს ბანკი განსაზღვრავს, როგორც კლიენტის კრედიტთან დაკავშირებული ხელშეკრულების პირობების პოტენციური შეუსრულებლობის შედეგად მიღებული ზარალის რისკს.

კლიენტებზე გაცემული კრედიტებიდან გამომდინარე საკრედიტო დეფოლტის რისკის მართვა საკრედიტო საქმიანობის პრინციპების საფუძველიან განხორციელებას ემყარება, როგორცაა:

- მსესხებლების გადახდისუნარიანობის ანალიზი
- საკრედიტო რისკის შეფასებების დოკუმენტირება, რათა ანალიზი გასაგები იყოს მესამე მხარეებისთვის
- ჯგუფის კლიენტების ზედმეტი დავალიანების თავიდან აცილება
- მსესხებლებთან რეგულარული კავშირის შენარჩუნება
- სესხის დაფარვის მონიტორინგი
- ვადაგადაცილების ეფექტური მართვა

- გადაუხდელობის შემთხვევაში უზრუნველყოფის ამოღების პროცესის მკაცრად განხორციელება
- ინვესტიციები პერსონალის მომზადებაში
- საგულდაგულოდ შემუშავებული და კარგად დოკუმენტირებული პროცესების განხორციელება
- "ოთხი თვალის პრინციპის განხორციელება"

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან და უმნიშვნელო სესხებს შორის არსებული განსხვავებიდან გამომდინარე, სხვადასხვა ტიპის სესხებისთვის დაკრედიტების განსხვავებული პროცესები არსებობს. პროცესები ძირითადად განსხვავდება მოვალეობების განაწილების მიხედვით; კლიენტისგან მიღებული ინფორმაციის, შემოწმებული ფინანსური ანგარიშების თუ დეკლარაციის ფორმების; სესხის გადაწყვეტილების ძირითადი კრიტერიუმების მიხედვით, მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის საფუძველზე; განსაკუთრებით ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხებისთვის, ლიკვიდური ფულადი სახსრების, მსესხებლის კრედიტუნარიანობისა და პიროვნული თვისებების, საგირავნო მოთხოვნების მიხედვით. ნებისმიერ საკრედიტო გადაწყვეტილებას საკრედიტო კომიტეტი იღებს.

ვადაგადაცილებულია სესხები, რომლის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო ან/და ძირითადი თანხის გადახდა დაგვიანებულია. ვადაგადაცილების დადგომის შემთხვევაში, ჯგუფი სესხების გადაუხდელობის მკაცრ კონტროლს იწყებს სასესხო ვალდებულებების შეუსრულებლობის ნებისმიერი პოტენციური საფრთხის გამოვლენის მიზნით. სესხების დაბრუნებისა და ამოღების პროცესს სპეციალიზირებული თანამშრომლები აწარმოებენ, რომელთაც, როგორც წესი, გამოცდილება საკრედიტო ან იურიდიულ სფეროში აქვთ.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ბანკი მუდმივ მონიტორინგს უწევს სასესხო პორტფელის ხარისხს. სასესხო პორტფელის ხარისხის საზომია გაუარესებული სესხების პორტფელი ("PAR"), რომელსაც ჯგუფი განმარტავს, როგორც ყველა ისეთ დაუფარავ სესხს, რომლის პროცენტის და/ან კაპიტალის ერთი ან ერთზე მეტი შენატანი 30 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული. ამ მეთოდის შერჩევა განპირობებულია იმით, რომ სესხებზე უმეტესწილად ფიქსირებული შენატანები ხორციელდება ძირითადი თანხის და პროცენტების ყოველთვიური გადახდით. გამონაკლისს სეზონური ხასიათის აგრო სესხები და საინვესტიციო სესხები წარმოადგენს, რომელთა შეღავათიანი პერიოდი, ჩვეულებრივ, 6 თვემდე გრძელდება. გაუარესებული სესხების პორტფელის განსაზღვრისას არ ხდება უზრუნველყოფის გამოქვითვა და საკრედიტო დავალიანების შემცირების სხვა რომელიმე ზომის განხორციელება.

საკრედიტო ოპერაციების ხარისხს დამატებით ბიზნეს ოპერაციების კონტროლის განყოფილება უზრუნველყოფს, რომელიც პასუხისმგებელია ჯგუფის საკრედიტო ოპერაციების მონიტორინგზე და ჯგუფის წესებთან მათ შესაბამისობაზე. ეს განყოფილებები, რომლებიც გამოცდილი საკრედიტო გამოცდილების მქონე ფრანტ ოფისის თანამშრომლებითაა დაკომპლექტებული, უზრუნველყოფს დაკრედიტების პოლიტიკასა და პროცედურებთან ფორმითა და შინაარსით შესაბამისობას რეგულარული შემოწმებებისა და სისტემის სკრინინგის მეშვეობით.

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი	PAR (> 30 დღით ვადაგადაცილებული სესხები)	PAR (> 30 დღით ვადაგადაცილებული ინდივიდუალური სესხები)
31 დეკემბერი 2014 წ.	3,74%	3,20%
31 დეკემბერი, 2013 წ.	3,15%	2,83%

სესხების რესტრუქტურის საჭიროება ჩვეულებრივ მსესხებლის ეკონომიკური პრობლემებიდან გამომდინარეობს. სესხის რესტრუქტურის შემთხვევაში სესხის პარამეტრებში შედის ცვლილებები. წინააღმდეგ შემთხვევაში სესხები, რომელთა პირობების ხელახალი შეთანხმება მოხდა, ვადაგადაცილებულად ან გაუფასურებულად ჩაითვლებოდა:

ჯგუფი, წარსული გამოცდილების მიხედვით, მოცემული წლის მოსალოდნელი სასესხო დეფოლტის დონის რეგულარულ ანალიზს ახორციელებს. მენეჯმენტის შეფასებით, გაწეული ზარალი სრულად დაფარულია სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვით.

ჰოლდინგის პოლიტიკის შესაბამისად, სრული უზრუნველყოფის გარეშე გაიცემა მხოლოდ ძალიან მცირე მოკლევადიანი სესხები. შედარებით მაღალი რისკის პროფილის მქონე სესხები ყოველთვის უზრუნველყოფილია მყარი გირაოთი, როგორც წესი, უძრავი ქონებით. რადგანაც სესხების უმეტესობა ფიქსირებული შენატანების მქონე მოკლევადიანი სესხებია, უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება ჩვეულებრივ ბევრად უფრო ნელი ტემპით იკლებს, ვიდრე სესხის დაუფარავი თანხა და, აქედან გამომდინარე, 70 000 ლარზე ნაკლები სესხებისთვის ბანკი არ აწარმოებს მონიტორინგს.

დასაკუთრებული ქონების მართვის შესახებ ჰოლდინგის პოლიტიკის თანახმად, კლიენტების გადაუხდელობის შედეგად მიღებული ყველა აქტივი უნდა გაიყიდოს მესამე მხარეზე, უზრუნველყოფის საშუალების საბაზროზე ნაკლები ღირებულებით შეფასებიდან გამომდინარე ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან აცილების მიზნით. ამასთან, დასაკუთრებული ქონება საჯარო აუქციონზე ყველაზე მაღალ შესაძლო ფასად იყიდება და ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმის გადახდის შედეგად დარჩენილი ნაშთი კლიენტის ანგარიშზე ირიცხება. დასაკუთრებული ქონება უმეტესწილად მიწა ან შენობაა, ხოლო შედარებით მცირე ნაწილს სასაქონლო მატერიალური მარაგები, აღჭურვილობა და სატრანსპორტო საშუალებები შეადგენს.

საკრედიტო პორტფელის რისკი კლიენტებზე გაცემული სესხების შედეგად

საკრედიტო პორტფელის კატეგორიები საკრედიტო რისკის შემცირების ძალიან ეფექტური ფაქტორია. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა – ძალიან მცირე, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება – მოითხოვს საკრედიტო საქმიანობის მაღალი დონის სტანდარტიზაციას. საბოლოო ჯამში, ამან გამოიწვია სესხების მაღალი დივერსიფიკაცია გეოგრაფიული არეალისა და ეკონომიკური სექტორების მიხედვით. მიუხედავად ამისა, საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება, ანუ შედარებით მსხვილი სესხები, რომელიც აჭარბებს 250 000 ევროს ზღვარს, ჯგუფის საქმიანობის დამატებით სფეროს წარმოადგენს მისი საერთო სტრატეგიული მიზნის გათვალისწინებით. ამ კლიენტების უმრავლესობა დინამიურად მზარდი საწარმოებია, რომლებიც ჯგუფთან მრავალი წლის განმავლობაში თანამშრომლობდნენ.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

თუმცა ასეთი ბიზნესების სირთულე მოითხოვს ბიზნესის, დასაფინანსებელი პროექტისა და დაკავშირებული მხარეების ჯეროვან ანალიზს. ფრანტ და ბექ ოფისის ფუნქციები მკაფიოდაა გამიჯნული და დოკუმენტაციისა და უზრუნველყოფის მოთხოვნებიც როგორც წესი, უფრო მკაცრია.

საერთო ჯამში, ჯგუფის საკრედიტო პორტფელი მოიცავს 204 კრედიტს 250 000 აშშ დოლარზე მეტი ოდენობით (112 კრედიტი 2013 წელს).

საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა რეგულარულად განიხილება პორტფელის მართვისა და ანალიზის ჯგუფის მიერ, საკრედიტო პორტფელის მნიშვნელოვან ნაწილზე (ზოგადი რისკის ფაქტორები) შესაძლო რისკების გამოვლენისა და ეკონომიკის გარკვეულ სექტორებზე სესხების დამოკიდებულების საჭიროებისამებრ შეზღუდვის მიზნით.

'000 ლარი				სამომხმარებ		
31 დეკემბერი 2014 წ.	ბიზნეს	აგრო	საბინაო	ლო	სხვა	სულ
< 50 000 USD	267 924	49 211	23 908	10 691	1 850	353 584
50 000 – 250 000 აშშ დოლარი	279 099	17 319	4 466	-	-	300 884
< 250 000 USD	95 762	13 524	-	-	-	109 286
სულ	642 785	80 054	28 374	10 691	1 850	763 754

'000 ლარი				სამომხმარებ		
31 დეკემბერი 2013 წ.	ბიზნესი	აგრო	საბინაო	ლო	სხვა	სულ
< 50 000 USD	281 814	46 235	22 827	4 780	2 920	358 576
50 000 – 250 000 აშშ დოლარი	239 174	13 386	2 365	438	72	255 435
< 250 000 USD	90 289	9 186	-	-	-	99 475
სულ	611 277	68 807	25 192	5 218	2 992	713 486

ჯგუფი ხელმძღვანელობს ინსტრუქციით, რომელიც ზღუდავს კონცენტრაციის რისკს სასესხო პორტფელში და ამისათვის მოითხოვს მსხვილი სესხების (რომლებიც მარეგულირებელი კაპიტალის 10%-ს აღემატება) დამტკიცებას ჰოლდინგის საკრედიტო რისკების კომიტეტის და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. არც ერთი მსხვილი კრედიტი არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის მინიმალური კაპიტალის 25%-ს.

შედარებით მსხვილი სესხების ანალიზსა და მონიტორინგს ახორციელებენ როგორც პასუხისმგებელი თანამშრომლები საქმიანობის რეგულარული მონიტორინგის გზით, რაც რისკების დროული აღმოჩენის საშუალებას იძლევა, ასევე საკრედიტო კომიტეტის მიერ ჩატარებული რეგულარული შემოწმებების გზით. დაკავშირებული მხარეების შესახებ ინფორმაციის მოძიება ჩვეულებრივ სესხის გაცემამდე ხდება.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი კრედიტების მონიტორინგს ბანკის საკრედიტო კომიტეტი და ბიზნეს კლიენტთა მრჩეველი ან საკრედიტო ანალიტიკოსი უზრუნველყოფს. აღნიშნული კრედიტების შემთხვევაში, კომიტეტი აფასებს, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ე.ი.

- 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- პროცენტის, ან კაპიტალის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულების დარღვევა
- დებულებების, ან პირობების დარღვევა
- გაკოტრების საქმის აღძვრა
- კლიენტის საქმიანობის შესახებ კონკრეტული ინფორმაციის არსებობა (მაგ. კლიენტის ფულადი სახსრების დეფიციტი)
- კლიენტის საბაზრო კონიუნქტურის ცვლილება
- ზოგადი ეკონომიკური მდგომარეობა

გარდა ამისა, უმნიშვნელოდ მიჩნეული ინდივიდუალური სესხები, ან ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხების ჯგუფი შესაძლოა გაუფასურებულების კატეგორიაში მოხდეს, თუ ქვეყანაში ისეთი შემთხვევები შეინიშნება, როგორცაა პოლიტიკური არეულობა, მნიშვნელოვანი ეკონომიკური დაღმასვლა, სტიქიური უბედურებები ან სხვა გარე ფაქტორები.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების შემთხვევაში, გამოიყენება შესაბამისი გაუფასურების რეზერვის გაანგარიშების მიზნით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი. მომავალში მისაღებ ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოლოდინები თანხობრივად და დროის თვალსაზრისითაც კონსერვატიული უნდა იყოს, მომავალში შესაძლებელი გაურკვევლობის გათვალისწინებით. ეს კლიენტისა და მისი თავმდებ(ებ)ისგან მისაღებ ნებისმიერ წმინდა სამომავლო გადახდებს ეხება, მათ შორის გირაოს რეალიზაციიდან ამოსაღებ მოსალოდნელ წმინდა თანხებს. გირაოს ამოღებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი პირდაპირი ხარჯების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია სხვა მსგავს შემთხვევებში ფაქტობრივად გაწეული ხარჯები და გარე სტანდარტები, როგორცაა, სასამართლოში საქმის შეტანის დადგენილი საფასური, სააღსრულებო ხარჯი გირაოს ღირებულების პროცენტული წილის სახით და ა.შ. კლიენტისა ან/და თავმდებ(ებ)ისგან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გაანგარიშებისას გათვალისწინებულია შესაბამისი კლიენტის ან თავმდებ(ებ)ის გადახდისუნარიანობა. იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტის ან თავმდებ(ებ)ის გადახდისუნარიანობის შესაბამისი ფინანსური ანალიზი არ არსებობს, დასაშვებია მხოლოდ უზრუნველყოფის საშუალებებიდან მისაღები ფულადი სახსრების გათვალისწინება. უზრუნველყოფის საშუალების რეალიზაციიდან მისაღები თანხა და მოსალოდნელი დრო,

რომელიც საჭიროა ამ თანხის ამოღებისთვის, დადგენილი იქნება ანალოგიური უზრუნველყოფის საშუალების იძულებითი წესით ამოღების სფეროში არსებული ბანკის გამოცდილების გათვალისწინებით. თუ ბანკს არ გააჩნია საიმედო ან მსგავსი ხასიათის შიდა მონაცემები, ბანკი გამოიყენებს გარე წყაროებიდან მიღებულ საკმარის და საიმედო ინფორმაციას, რომელიც გირაოსაგან მისაღები სამომავლო ფულადი სახსრების ვადის და ოდენობის დადგენის ვარაუდებს ადასტურებს.

2014-2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხების საბალანსო ღირებულების 80%-ზე მეტი მთლიანად უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით. უძრავი ქონებისა და სხვა აქტივების სამართლიანი (რეალური) ღირებულება განსაზღვრულია გირაოს შეფასების შიდა ინსტრუქციების შესაბამისად.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი არარესტრუქტურიზირებული სესხები, რომლებზეც გაუფასურების ინდივიდუალური რეზერვის შექმნა არაა საჭირო, კოლექტიური შეფასების რეზერვებით ივარება. არარესტრუქტურიზირებული სტანდარტული და არასტანდარტული რესტრუქტურიზირებული სესხებისთვის სხვადასხვა სარეზერვო განაკვეთი გამოიყენება. სხვადასხვა ტიპის რესტრუქტურიზირებული სესხების გამოჯვნის ძირითადი ფაქტორებია: ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, გადახდის პრობლემის სიმძიმე და რესტრუქტურიზაციის შემდგომი საპროცენტო განაკვეთის ნომინალური ღირებულება.

ინდივიდუალურად უმნიშვნელო სესხებისთვის, რომელთა გაუარესების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს, ანუ რომლებიც 30 დღეზე მეტი ხნის განმავლობაში ვადაგადაცილებული (ასევე უმნიშვნელო რესტრუქტურიზირებული სესხები, რომლებიც ვადაგადაცილებაში არ არის, მაგრამ კვალიფიცირდება, როგორც გაუფასურებული); გაუფასურება განისაზღვრება ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

შიდა საბანკო განთავსებებიდან და ემიტენტთან დაკავშირებული რისკიდან გამომდინარე საკრედიტო რისკი

რისკების მართვის კონცეპტუალური საფუძველი

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის მართვის მიზანია ჯგუფისთვის ისეთი დანაკარგების თავიდან აცილება, რომლებსაც იწვევს ფინანსური კონტრაგენტის (მაგ. კომერციული ბანკის), ან ემიტენტის მიერ ჯგუფის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებების ვერ შესრულება ან შეუსრულებლობა. ამ ტიპის რისკი იყოფა შემდეგ კატეგორიებად:

- ძირითადი რისკი – გაცემული თანხის დაკარგვის რისკი იმის გამო, რომ კონტრაგენტი ვერ ახერხებს ძირითადი თანხის დროულად და სრულად გადახდას;
- ჩანაცვლების რისკი – იმ თანხის დაკარგვის რისკი, რომელიც უდრის მიმდინარე გარიგების ეკვივალენტური გარიგებით ჩანაცვლებაზე გაწეულ ხარჯს;

- ანგარიშსწორების რისკი – დანაკარგის რისკი, რომელიც გამოწვეულია დაკავშირებული მხარის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივების გადაცემის ვალდებულების შეუსრულებლობით;
- ემიტენტის რისკი - ფასიანი ქაღალდების ემიტენტის დეფოლტისა და გადახდისუუნარობის შედეგად გამოწვეული ზარალის ალბათობა

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი განსაკუთრებით წარმოიქმნება მაშინ, როცა საჭიროა ჯგუფის მიერ ლიკვიდური აქტივების მარაგის დაბანდება, სავალუტო ოპერაციების შესრულება, ან გარკვეული რისკების პოზიციების ჰეჯირება. ჭარბი ლიკვიდურობის განთავსება ხდება ბანკთაშორისო ბაზარზე მოკლევადიან, ჩვეულებრივ სამ თვემდე ვადის მქონე ინსტრუმენტებში. სავალუტო ოპერაციებიც მოკლე ვადებში, როგორც წესი, ორ დღეში სრულდება. ვადიან კონტრაქტებს, რომლებიც სავალუტო რისკისგან ჯგუფის დასაცავად გამოიყენება, შეძლება ერთ წლამდე ვადა ჰქონდეს. ამას გარდა, იმის გამო, რომ ჯგუფი ცდილობს თავისი საკრედიტო საქმიანობა დააფინანსოს ფიზიკური პირების ანაზრებით, არსებობს ასევე რისკი საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ, რაც განპირობებულია იმით, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკი საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედი ბანკებისგან მოითხოვს, რომ საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებულ ანგარიშზე სავალდებულო რეზერვი ჰქონდეთ, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია კლიენტების ანაზრების მოცულობაზე, ან სხვა სახსრებზე, რომლებსაც ჯგუფი თავისი საქმიანობის დასაფინანსებლად იყენებს.

კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკები იმართება ჯგუფის კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის მიერ (რომელშიც ემიტენტის რისკიც შედის), რომელიც აღწერს კონტრაგენტის/ემიტენტის შერჩევისა და ლიმიტის განსაზღვრის პროცესს, ასევე ჯგუფის სახაზინო პოლიტიკის მიერ, რომელიც მიუთითებს დასაშვებ ოპერაციებს და მოიცავს მათი დამუშავების წესებს. ფაქტიურად, მისაღები კონტრაგენტები არიან მხოლოდ სისტემური მნიშვნელობის მქონე დიდი საერთაშორისო ბანკები, ხოლო ადგილობრივ ვალუტაში საქმიანობისთვის – კარგი რეპუტაციის და ფინანსური მდგომარეობის მქონე ადგილობრივი ბანკები. როგორც წესი, ჯგუფი მინიმალური კაპიტალის 10-მდე ზღვარს აწესებს ბანკებისთვის, რომლებიც არა OECD ქვეყნებში საქმიანობენ და 25%-მდე ზღვარს - OECD ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის, 3-თვიანი მაქსიმალური დარჩენილი ვადით. უფრო მაღალი ლიმიტები და უფრო ხანგრძლივი ვადები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ALCO) უზრუნველყოფს თითოეული კონტრაგენტის საგულდაგულო ანალიზს, რომელსაც, როგორც წესი, ახორციელებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება სახაზინო, ფულადი სახსრების მართვის, კომპლაინსის და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის (AML) ქვეგანყოფილებებთან თანამშრომლობით. კონტრაგენტის დამტკიცების შემთხვევაში დგინდება მაქსიმალური სესხის ლიმიტი.

კონტრაგენტის რისკის მართვის პოლიტიკის თანახმად ჯგუფმა არ უნდა შეასრულოს სპეკულაციური კომერციული საქმიანობა. თუმცა, ლიკვიდურობის მართვის მიზნით ჯგუფს უფლება აქვს იყიდოს და მფლობელობაში იქონიოს ფასიანი ქაღალდები (სახაზინო ვალდებულებები, სადეპოზიტო სერტიფიკატები). ამასთან დაკავშირებული ემიტენტის რისკი

იმართება ჯგუფის სახაზინო პოლიტიკის დებულებებით. სხვა მოთხოვნებთან ერთად, პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ფასიანი ქაღალდები სასურველია გამოშვებული იყოს საქართველოს მთავრობის ან ეროვნული ბანკის მიერ, ხოლო უცხოური ვალუტის შემთხვევაში – საერთაშორისო და/ან მულტინაციონალური ორგანიზაციების მიერ, რომელთაც ძალიან მაღალი საკრედიტო რეიტინგი აქვთ (საერთაშორისო AA- ან კიდევ უფრო მაღალი რეიტინგი).

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია კონტრაგენტების და ემიტენტების ტიპები, რომლებთანაც ჯგუფი ოპერაციებს ახორციელებს.

'000 ლარი	2014	%-ში	2013	%-ში
საბანკო ჯგუფები	57 993	31%	44 988	23%
ბანკები OECD ქვეყნებში	33 579	18%	34 038	17%
არა OECD ქვეყნები	24 414	13%	10 950	6%
ეროვნული ბანკი	119 675	64%	150 103	77%
სავალდებულო რეზერვი	75 838	41%	72 997	37%
სხვა რისკები	43 837	23%	77 106	40%
საქართველოს მთავრობა	9 829	5%	-	-
სახაზინო ვალდებულებები	9 829	5%	-	-
კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკი სულ	187 497	100%	195 091	100%

შიდა საბანკო დაბანდებები არის ოპერაციები ბანკებთან, რომლებიც დაყოფილი არიან OECD ქვეყნებში და არა OECD ქვეყნებში მდებარე ბანკების ქვეჯგუფებად. ბანკების მიმართ მთლიანი ვალდებულების მაჩვენებელი 2014 წელს დაახლოებით 13 მილიონი ლარით გაიზარდა და კონტრაგენტის თუ ემიტენტის მთლიანი რისკის 31% (2013 წელს – 23%) შეადგინა. საკრედიტო რისკი გადანაწილებულია OECD –ის ქვეყნების ხუთ და არა OECD –ის ქვეყნების ოთხ საბანკო ჯგუფზე.

ვალდებულება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ძირითადად მოიცავს სავალდებულო რეზერვის შექმნის მოთხოვნას, რომელიც ჯგუფის კონტრაგენტის და ემიტენტის რისკის 64%-ს (2013 წელს 77%) შეადგენს. საქართველოს ეროვნული ბანკის მიმართ ყველაზე დიდი რისკი უკავშირდება ფულადი სახსრების ანგარიშებს და საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოშვებულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებს. საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მთავრობის მიმართ არსებული რისკები ვალუტების მიხედვით მოცემულია ქვემოთ ცხრილში.

'000 ლარი	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
31 დეკემბერი 2014 წ.				
ეროვნული ბანკი	43 225	12 742	63 708	119 675
სავალდებულო რეზერვი	-	12 660	63 178	75 838
ნაშთები სებ-ში სავალდებულო რეზერვების გარდა	16 340	82	530	16 952
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	26 885	-	-	26 885
საქართველოს მთავრობა	9 829	-	-	9 829
	53 054	12 742	63 708	129 504

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2013 წ.	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სულ
ეროვნული ბანკი	76 689	12 923	60 491	150 103
სავალდებულო რეზერვი	-	12 506	60 491	72 997
ნაშთები სებ-ში სავალდებულო რეზერვების გარდა	19 878	417	-	20 295
სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატი	56 811	-	-	56 811
	76 689	12 923	60 491	150 103

ლიკვიდურობის რისკი

ჯგუფის ლიკვიდურობის რისკის მართვის სისტემა ჯგუფის კონკრეტულ მახასიათებლებს შეესაბამება. ერთის მხრივ, ჯგუფი დაარსებულია როგორც საკრედიტო ინსტიტუტი და ფინანსური შუამავალი ჩვეულებრივი ადამიანებისათვის. აქედან გამომდინარე, ბანკის საკრედიტო პორტფელი ყველაზე მსხვილი კომპონენტია აქტივის მხარეზე, რომელიც ძირითადად ადგილობრივად მობილიზებული სახსრებით ფინანსდება. მეორეს მხრივ, სასესხო პორტფელი შეიცავს მცირე ბიზნესებზე დიდი რაოდენობით გაცემულ კრედიტებს და ამის გამო ძალიან დივერსიფიცირებულია. სესხების უმეტესობა არის გრაფიკიანი ვადიანი სესხები, ხოლო დეფოლტის განაკვეთი დაბალია. ამის გამო ფულადი სახსრების ნაკადები საკმაოდ პროგნოზირებადია. ვინაიდან დეპოზიტები ჯგუფის საკრედიტო პორტფელის ზრდის დაფინანსების ძირითადი წყაროა,

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის დამოკიდებულება კაპიტალის ბაზრის ინსტრუმენტებზე დაბალია. ყველა ეს ფაქტორი ამართლებს შედარებით მარტივი და სწორხაზოვანი LRM სისტემის გამოყენებას.

ლიკვიდურობის რისკი ვიწრო მნიშვნელობით (გადახდისუნარობის რისკი) ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფი ვეღარ შეძლებს მიმდინარე და სამომავლო გადახდის ვალდებულების სრულად ან დროულად შესრულებას. ფართო მნიშვნელობით კი (დაფინანსების რისკი) გულისხმობს საფრთხეს, რომ ვერ მოხდება დამატებითი დაფინანსების მოპოვება, ან მხოლოდ გაზრდილი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით მოხდება დაფინანსება.

ALCO განსაზღვრავს ჯგუფის ლიკვიდურობის სტრატეგიას და ადგენს ლიკვიდურობის რისკის ლიმიტებს. სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის ლიკვიდურობას. მას ევალება ALCO-ს გადაწყვეტილებების შესრულება. სტრატეგიებთან, პოლიტიკასა და ლიმიტებთან შესაბამისობას მუდმივად აკონტროლებს ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

ადგილობრივი მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნების გარდა, ამ სფეროში ჯგუფი იყენებს ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკისა და სახაზინო პოლიტიკის სტანდარტებს. ორივე პოლიტიკა ჯგუფმა თავდაპირველად 2009 წელს დანერგა. აღნიშნული პოლიტიკა ყოველწლიურად განახლება და შეესაბამება ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილ ჯანსაღი ლიკვიდურობის რისკის მართვის პრინციპებს საბანკო ზედამხედველობის სფეროში. ლიმიტიდან გადახვევა და პოლიტიკიდან გამონაკლისების დაშვება შესაძლებელია მხოლოდ ჰოლდინგის ALCO-ს და რისკების მართვის კომიტეტის გადაწყვეტილების საფუძველზე.

სახაზინო და ფულადი სახსრების მართვის ქვეგანყოფილება ლიკვიდურობის რისკს ყოველდღიურად მართავს ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზის მეთოდის გამოყენებით, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდურობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაბრებისა და სესხების დინამიკის შესახებ და ლიკვიდურობის რისკის მაჩვენებლების უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

ლიკვიდურობის რისკების შეფასების ძირითადი მეთოდები მოიცავს პროგნოზული ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზს, რომელიც აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადების სტრუქტურას ასახავს და მომავალში დაფინანსების საჭიროებას გარკვეული დაშვებების საფუძველზე აფასებს. დაშვებები იწყება სამომავლო ლიკვიდურობის შეფასებით ნორმალურ ფინანსურ გარემოში და თანდათან უფრო მკაცრდება, რათა ჯგუფის ლიკვიდურობის მდგომარეობის ანალიზი მოხდეს ყველაზე უარესი სცენარის მიხედვით (სტრეს-ტესტი). ვადებს შორის განსხვავებების ანალიზზე დაყრდნობით, ლიკვიდურობის რისკის ძირითადი მაჩვენებლები და წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები გამოითვლება მინიმუმ ყოველთვიურად და ექვემდებარება საფუძვლიან მონიტორინგს. მოკლევადიანი ლიკვიდურობის მთავარი მნიშვნელოვანი მაჩვენებელი არის საკმარისი ლიკვიდურობის ინდიკატორი (SLI), რომელიც ადარებს მომდევნო 30 დღის აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობას. ეს მაჩვენებელი 1-ზე მეტი უნდა იყოს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ჯგუფს საკმარისი სახსრები აქვს, რომ მომდევნო 30 დღეში მოსალოდნელი ვალდებულებები გაისტუმროს.

ამას ემატება წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები, განსაკუთრებით მაღალლიკვიდური აქტივების ინდიკატორი, რომელიც თანაფარდობაში მოჰყავს მაღალლიკვიდურ აქტივებს კლიენტთა დეპოზიტებთან.

ჯგუფი ასევე აანალიზებს თავის ლიკვიდურობის მდგომარეობას უფრო სტრუქტურული თვალთახედვითაც, და ითვალისწინებს უფრო გვიანდელი ვადების ლიკვიდურობის დეფიციტს და პოტენციური ლიკვიდურობის დამატებით წყაროებს. ამის შესაბამისი ძირითადი მაჩვენებელი არის ლიკვიდურობის პოზიცია. ეს ანალიზი ასევე ითვალისწინებს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც ჯგუფმა შეიძლება აითვისოს ოდნავ გვიან, და სხვა აქტივებს, რომელთა ლიკვიდაციას გარკვეული დრო სჭირდება.

ამ წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორების საგულდაგულო მონიტორინგის გარდა, ჯგუფის ლიკვიდურობის მართვის პოლიტიკა ასევე ანგარიშგების მაჩვენებლებს განსაზღვრავს. თუ მაღალლიკვიდური აქტივების მაჩვენებელი 20%-ზე ქვემოთ დაეცემა უარყოფითი მოკლევადიანი ლიკვიდურობის პოზიციის შემთხვევაში, ან თუ მენაბრების კონცენტრაცია 20%-ზე ზემოთ გაიზრდება, სათანადო ზომებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღება უნდა მოხდეს პროგრედიტ ბანკის ALCO-თან და ჰოლდინგის ALCO-სა ან რისკების მართვის კომიტეტთან შეთანხმებით.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის ლიკვიდურობის შესანარჩუნებლად სტრესულ სიტუაციებშიც კი, ლიკვიდურობის პოტენციური საჭიროებების სხვადასხვა სცენარი დგინდება. ხორციელდება შედეგების ანალიზი და ამის საფუძველზე ჯგუფის ლიკვიდურობის რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება ALCO-ს მიერ. ამ სტრეს-ტესტის შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის დამატებითი ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში.

ბანკი ასევე მიზნად ისახავს ფინანსური სახსრების დივერსიფიცირებას. ხორციელდება ანაბრების კონცენტრაციის მონიტორინგი, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რამდენიმე მსხვილ მენაბრეზე დამოკიდებულება.

ჯგუფი ასევე ცდილობს მინიმუმდე დაიყვანოს თავისი დამოკიდებულება ბანკთაშორისო ბაზარზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს, რომ ბანკთაშორისი ვალდებულებების მთლიანი თანხა არ უნდა აღემატებოდეს ყველა არსებული საკრედიტო ხაზის 40%-ს და ერთდღიანი დაფინანსება არ უნდა აღემატებოდეს მთლიანი ვალდებულებების 4%-ს. უფრო მაღალი ლიმიტები უნდა დამტკიცდეს ჰოლდინგის ALCO-ს მიერ.

ლიკვიდურობის რისკის ყოველდღიურად მართვისთვის ჯგუფი იყენებს ფულადი სახსრების მოძრაობის ანალიზის მეთოდს, რომლის საშუალებითაც სამომავლო ლიკვიდურობის მდგომარეობის მაქსიმალურად ზუსტი სურათი იქმნება. იგი მოიცავს დაშვებებს ანაბრებისა და სესხების დინამიკის შესახებ და მომავალში მაღალლიკვიდური სახსრების დონის უკეთ პროგნოზირების საშუალებას იძლევა.

მთავარი მიზანია საკმარისი ლიკვიდურობის შენარჩუნება, რათა მომავალი თვის განმავლობაში ყველა მოსალოდნელი ვალდებულებები დაიფაროს. ტექნიკური თვალსაზრისით, ეს ნიშნავს, რომ ჯგუფის ხელმისაწვდომი აქტივები ყოველთვის უნდა აღემატებოდეს მის მოსალოდნელ ვალდებულებებს, რაც გამოთვლილია ზემოთ აღნიშნული ვარაუდების გამოყენებით.

ამას გარდა, ფასდება ლიკვიდურობის რისკი და განისაზღვრება მასზე ლიმიტები პროგნოზული ლიკვიდურობის დეფიციტის ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადების სტრუქტურას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია არადისკონტირებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადები. დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადა განსაზღვრულია, როგორც პერიოდი საბალანსო უწყისის თარიღსა და აქტივისა თუ ვალდებულების სახელშეკრულებო ვადას შორის, ან აქტივისა თუ ვალდებულებისთვის ნაწილობრივი გადახდის ვადა ხელშეკრულების მიხედვით.

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2014 წ.	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტე	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	160 091	15 000	-	-	-	-	175 091
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	57 999	-	-	-	-	-	57 999
აუთოვიზებული უპირობო საკრედიტო ვალდებულებები	18 890	-	-	-	-	-	18 890
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	44 787	61 458	84 774	175 604	496 552	105 631	968 806
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	11	94	-	437	11 951	234	12 727
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	41 281	-	-	-	-	41 281
სხვა ფინანსური აქტივები	766	93	121	-	-	-	980
ფინანსური აქტივები სულ	282 544	117 926	84 895	176 041	508 503	105 865	1 275 774
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	2 005	-	-	-	-	-	2 005
კლიენტთა ანგარიშები	392 013	36 973	53 130	71 113	56 417	3 812	613 458
სხვა ნასესხები სახსრები	2 465	8 207	18 438	37 478	185 937	37 403	289 928
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	-	41 437	-	-	-	-	41 437
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	3 597	1 712	4 653	5 599	3 367	512	19 440
სესხის გაცემის ვალდებულებები	28 465	-	-	-	-	-	28 465
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2 940	-	-	-	-	-	2 940
სუბორდინირებული სესხი	-	731	1 463	1 179	50 241	19 158	72 772
ფინანსური ვალდებულებები სულ	431 485	89 060	77 684	115 369	295 962	60 885	1 070 445
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(148 941)	28 866	7 211	60 672	212 541	44 980	
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	(148 941)	(120 075)	(112 864)	(52 192)	160 349	205 329	

'000 ლარი 31 დეკემბერი, 2013 წ.	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1-5 წელი	5 წელზე მეტე	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	166 972	31 981	-	-	-	-	198 953
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	44 988	-	-	-	-	-	44 988
გამოუყენებელი უპირობო საკრედიტო ვალდებულებები	17 363	-	-	-	-	-	17 363
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	41 695	57 626	85 935	171 703	451 116	104 887	912 962
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	234	234
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	19 113	23 891	-	-	-	-	43 004
სხვა ფინანსური აქტივები	2 855	-	-	-	-	-	2 855
ფინანსური აქტივები სულ	292 986	113 498	85 935	171 703	451 116	105 121	1 220 359
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	23	-	-	-	-	-	23
კლიენტთა ანგარიშები	387 981	32 411	54 471	69 041	44 503	4 238	592 645
სხვა ნასესხები სახსრები	385	51 622	23 426	40 528	136 108	20 288	272 357
ფორვარდული კონტრაქტების შესრულება (ბრუტო)	19 104	23 886	-	-	-	-	42 990
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	1 685	2 883	6 285	4 785	3 145	480	19 263
სესხის გაცემის ვალდებულებები	24 925	-	-	-	-	-	24 925
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1 490	-	-	-	-	-	1 490
სუბორდინირებული სესხი	-	673	3 960	3 615	38 148	45 809	92 205
ფინანსური ვალდებულებები სულ	435 593	111 475	88 142	117 969	221 904	70 815	1 045 898
ლიკვიდურობის დეფიციტი	(142 607)	2 023	(2 207)	53 734	229 212	34 306	
კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	(142 607)	(140 584)	(142 791)	(89 057)	140 155	174 461	

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი არ იყენებს ზემოხსენებულ ვადიანობის ანალიზს, რომელიც მოიცავს სამომავლო სახელშეკრულებო პროცენტს ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით. ამის ნაცვლად ჯგუფი მონიტორინგს უწევს მოსალოდნელ დარჩენილ ვადებს (დარიცხული პროცენტის, გაუფასურების რეზერვის და გადავადებული საკომისიოების გარდა) და ამის შედეგად მიღებულ მოსალოდნელ ლიკვიდურობის დეფიციტს:

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2014 წ.	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთი სებ-ში	148 090	-	-	-	-	148 090
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	57 693	-	-	-	-	57 693
გამოუყენებელი გამოუხმობადი და უპირობო საკრედიტო ვალდებულებები	18 890	-	-	-	-	18 890
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში	12 086	14 914	-	-	-	27 000
სახაზინო ვალდებულებები	-	-	-	-	9 520	9 520
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	33 258	49 047	66 989	136 920	473 852	760 066
ვალუტის დერივატივები	-	41 281	-	-	-	41 281
სულ აქტივები	270 017	105 242	66 989	136 920	483 372	1 062 540
ვალდებულებები						
მიმდინარე ვალდებულებები ბანკების მიმართ	1 003	1 002	-	-	-	2 005
მიმდინარე ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	75 035	15 007	22 511	45 021	217 602	375 176
პირობითი ვალდებულებები ფინანსური და სხვა გარანტიების ფარგლებში	919	-	-	-	-	919
გამოუყენებელი გამოუხმობადი საკრედიტო ვალდებულებები	5 693	-	-	-	-	5 693
ვალდებულებები დაკავშირებული ბანკების მიმართ	-	-	-	5 667	39 669	45 336
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	2 255	5 384	15 600	27 086	167 255	217 580
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	15 569	33 600	49 940	65 990	52 414	217 513
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	-	51 948	51 948
ვალუტის დერივატივები	-	41 437	-	-	-	41 437
სულ ვალდებულებები	100 474	96 430	88 051	143 764	528 888	957 607
მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი	169 543	8 812	(21 062)	(6 844)	(45 516)	
მოსალოდნელი კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	169 543	178 355	157 293	150 449	104 933	

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი 31 დეკემბერი, 2013 წ.	1 თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 წელზე მეტი	სულ
აქტივები						
ფულადი სახსრები სალაროში და ნაშთი სებ-ში	141 900	-	-	-	-	141 900
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	44 688	-	-	-	-	44 688
გამოუყენებელი გამოუხმობადი და უპირობო საკრედიტო ვალდებულებები	17 363	-	-	-	-	17 363
სადეპოზიტო სერტიფიკატი სებ-ში	25 004	31 807	-	-	-	56 811
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	31 103	44 654	68 045	133 279	434 309	711 390
ვალუტის დერივატივები	19 113	23 891	-	-	-	43 004
სულ აქტივები	279 171	100 352	68 045	133 279	434 309	1 015 156
ვალდებულებები						
მიმდინარე ვალდებულებები ბანკების მიმართ	11	12	-	-	-	23
მიმდინარე ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	73 107	14 621	21 932	43 864	212 011	365 535
პირობითი ვალდებულებები ფინანსური და სხვა გარანტიების ფარგლებში	904	-	-	-	-	904
გამოუყენებელი გამოუხმობადი საკრედიტო ვალდებულებები	4 985	-	-	-	-	4 985
ვალდებულებები დაკავშირებული ბანკების მიმართ	160	-	-	4 689	5 209	10 058
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	-	49 237	20 497	36 590	138 752	245 076
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	18 920	29 206	50 646	59 148	39 490	197 410
სუბორდინირებული სესხი	-	-	1 736	1 736	61 639	65 111
ვალუტის დერივატივები	19 104	23 886	-	-	-	42 990
სულ ვალდებულებები	117 191	116 962	94 811	146 027	457 101	932 092
მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი	161 980	(16 610)	(26 766)	(12 748)	(22 792)	
მოსალოდნელი კუმულაციური ლიკვიდურობის დეფიციტი	161 980	145 370	118 604	105 856	83 064	

მოსალოდნელი ლიკვიდურობის დეფიციტი რაოდენობრივად ასახავს ლიკვიდურობის საჭიროებას დროის გარკვეულ მონაკვეთში, თუ მას უარყოფითი ღირებულება აქვს, ხოლო პოტენციურად ჭარბ ლიკვიდურობას - თუ მისი ღირებულება დადებითია. ეს გამოთვლა მოიცავს წინა დროითი მონაკვეთების ჭარბი ლიკვიდურობის დადებით მონაცემებსაც. საოპერაციო დონეზე დეფიციტის ანგარიში ყველაზე მნიშვნელოვანი ვალუტების მიხედვით ნაწილდება (ევრო და აშშ დოლარი ერთად და ადგილობრივი ვალუტა). ამის მიზანია საკმარისი ლიკვიდურობის შენარჩუნება, რათა მომავალი თვის განმავლობაში ყველა მოსალოდნელი ვალდებულებები დაიფაროს. ტექნიკური თვალსაზრისით, ეს ნიშნავს, რომ ბანკის ხელმისაწვდომი აქტივები ყოველთვის უნდა აჭარბებდეს მის მოსალოდნელ ვალდებულებებს.

2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი შეესაბამებოდა ლიკვიდურობის რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით დამტკიცებულ საკმარისი ლიკვიდურობის მაჩვენებლის ლიმიტს, რომელიც 1-ს შეადგენს.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

კლიენტების მიერ თავისი ანაბრების უეცრად გამოტანის შემთხვევაში, ჯგუფში საკმარისი ფინანსური სახსრების უზრუნველყოფის მიზნით, ჯგუფი აკონტროლებს მაღალლიკვიდური აქტივების თანაფარდობას კლიენტების ანაბრებთან. ეს თანხები მაღალლიკვიდური აქტივების სახითაა წარმოდგენილი, რომლებიც შეიძლება სწრაფად გარდაიქმნას ნაღდ ფულად. 2014 წლის ბოლოსთვის მაღალლიკვიდური აქტივების მაჩვენებელი იყო 41% (2013 წელს 43%), რაც 20%-იან საკონტროლო მაჩვენებელს აღემატება.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფი ასევე მიმართავს სტრეს-ტესტის გამოთვლებს, რათა უზრუნველყოს ლიკვიდურობა. ხორციელდება მიღებული შედეგების ანალიზი და ALCO-ს მიერ განისაზღვრება ჯგუფის ლიკვიდურობის რეზერვის დონე. ცალკეული სტრეს-ტესტის შედეგი ასევე გამოიყენება იმისთვის, რომ განისაზღვროს ლიკვიდურობის სარეზერვო ხაზები, რომლებსაც ჰოლდინგი ჯგუფს გამოუყოფს საჭიროების შემთხვევაში. 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირველი დროის მონაკვეთში ჯგუფს ჰქონდა დადებითი ლიკვიდურობის დეფიციტი ყველაზე უარესი სცენარისთვის შიდა სტრეს-ტესტის გაანგარიშების მიხედვით.

ჯგუფის მიზანია დაფინანსებისთვის ძირითადად კლიენტთა ანგარიშები გამოიყენოს.. დაფინანსების ამ წყაროს ემატება ისეთი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული დაფინანსება, როგორცაა EBRD, EFSE, OPIC, FMO, SNS, CEB, OeEB EIB, რომლებიც საგანგებოდ გამოჰყოფენ სახსრებს მიზნობრივი ფინანსური პროგრამებისთვის (მაგ. მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების დაფინანსება). დაფინანსების სახსრების კიდევ უფრო მეტად დივერსიფიკაციის მიზნით ჯგუფი ასევე ინარჩუნებს ურთიერთობას სხვა ბანკებთან, განსაკუთრებით მოკლევადიანი ლიკვიდურობის ხაზებისთვის. გარდა ამისა, მოკლე და გრძელვადიანი დაფინანსებით ბანკს პროგრედიტ ჰოლდინგი და პროგრედიტ ბანკი გერმანია უზრუნველყოფს.

კლიენტთა ანგარიშების დივერსიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად ჯგუფმა შემოიღო კონცენტრაციის მაჩვენებელი, რომლის მიზანია იმის უზრუნველყოფა, რომ ათი უმსხვილესი ანაბარი არ აჭარბებდეს მთლიანი ანაბრების 20%-ს.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის დაფინანსების წყაროების სავარაუდო განაწილება 2014-2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილიდან ჩანს, რომ როგორც ზემოთ აღინიშნა, კლიენტთა ანგარიშები დაფინანსების აშკარად ყველაზე დიდი წყაროა. დაფინანსების სიდიდით მეორე წყარო არის ვალდებულებები საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ.

%-ში	31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	0,2%	0,0%
კლიენტების ანაბრები	64,9%	63,7%
ვალდებულებები ჰოლდინგის მიერ კონტროლირებული კომპანიების მიმართ	7,7%	3,7%
ვალდებულებები საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მიმართ	26,8%	32,4%
სხვა ვალდებულებები	0,4%	0,2%

საერთო ჯამში, ჯგუფი მიიჩნევს, რომ მისი დაფინანსების წყაროები საკმარისადაა დივერსიფიცირებული, განსაკუთრებით იმის გათვალისწინებით, რომ ჯგუფის სახსრები უმეტესწილად უზრუნველყოფილია დიდი რაოდენობით კლიენტთა ანაბრებით.

დაფინანსების რისკი

ბიზნეს გეგმა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება, წარმოადგენს ჯგუფისთვის საშუალოვადიანი დაფინანსების საჭიროების განსაზღვრის საფუძველს როგორც კაპიტალის, ისე ვალის დასაფინანსებლად. საკმარისი ლიკვიდურობის უზრუნველყოფის მიზნით, ჰოლდინგს აქვს ლიკვიდურობის რეზერვი, რომლის გამოყენება შესაძლებელია საგანგებო შემთხვევაში.

ჯგუფი მიიჩნევს, რომ დაფინანსების რისკი დაბალია, კლიენტთა ანაბრებზე მნიშვნელოვანი დამოკიდებულებისა და ასევე იმ ფაქტის გამო, რომ ჯგუფს კვლავ მიუწვდება ხელი სხვადასხვა საერთაშორისო წყაროებიდან მიღებულ დაფინანსებაზე.

საბაზრო ფასის რისკი

ჯგუფის საბაზრო ფასის რისკი განისაზღვრება როგორც სავალუტო რისკი და საპროცენტო განაკვეთის რისკი.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

ჯგუფის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ერთზე მეტ ვალუტაშია დენომინირებული. თუ აქტივები და ვალდებულებები სხვადასხვა ვალუტაშია გამოხატული, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია და მას ემუქრება სავალუტო კურსში პოტენციურად არასახარბიელო ცვლილებების საფრთხე.

ჯერ კიდევ განვითარებადი ფინანსური ბაზრის, ისტორიულად მაღალი ინფლაციისა და მერყევი სავალუტო კურსის გამო საქართველოში კერძო დანაზოგების დიდი ნაწილი აშშ დოლარსა და ევროშია გამოხატული. ამასთანავე, აშშ დოლარში ხელმისაწვდომი სესხები შედარებით დაბალი საპროცენტო (ნომინალური) განაკვეთებით და უფრო ხანგრძლივი ვადით (ლარში მოცემულ სესხებთან შედარებით) ჯერაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქვეყანაში მოქმედი მრავალი ბიზნესის დაფინანსებაში. ამის შედეგად უცხოურ ვალუტას დიდი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის საქმიანობისთვის.

სავალუტო რისკის მართვას არეგულირებს პროგრედიტ ჰოლდინგის უცხოური ვალუტის რისკის მართვის პოლიტიკა. ეს პოლიტიკა ჯგუფმა პირველად 2009 წელს დანერგა და ის ყოველწლიურად განახლდება. პოლიტიკასთან შესაბამისობა მუდმივად კონტროლდება ჯგუფის დონეზე ჰოლდინგის საფინანსო რისკების გუნდის მიერ, ხოლო გადაწყვეტილებას

პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანისა და გამონაკლისის დაშვების შესახებ იღებს პროკრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტი და ALCO.

ჯგუფის სახაზინო განყოფილება ვალდებულია, მუდმივი მონიტორინგი გაუწიოს სავალუტო კურსების ცვლილებას და სავალუტო ბაზრებს. სახაზინო განყოფილება ასევე ყოველდღიურად მართავს ჯგუფის სავალუტო პოზიციებს. როგორც წესი, ყველა სავალუტო პოზიცია უნდა დაიხუროს დღის ბოლოსთვის, გრძელი და მოკლე პოზიციები სპეკულაციური მიზნებისთვის დაუშვებელია. სახაზინო პოლიტიკის მიხედვით, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის (დერივატივების) გამოყენება დაშვებულია მხოლოდ ჰეჯირების მიზნით ჯგუფის პოზიციების დასახურად, ასევე ლიკვიდურობის მიზნებისთვის. დასაშვები უცხოური ვალუტის წარმოებული ინსტრუმენტებია ვადიანი სავალუტო ოპერაციები (მათ შორის ფორვარდული საანგარიშსწორებო ოპერაციები) და სავალუტო სვოპები. ჯგუფის უცხოური ვალუტის რისკებს ყოველდღიურად მართავს და აკონტროლებს სახაზინო ბექ ოფისი და ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება.

უცხოური ვალუტის ბაზრებზე მიმდინარე მოვლენები და სავალუტო პოზიციები სისტემატურად ეცნობება ჯგუფის ALCO-ს, რომელსაც უფლება აქვს მიიღოს სტრატეგიული გადაწყვეტილებები სახაზინო საქმიანობის თაობაზე. სავალუტო პოლიტიკიდან გამონაკლისის დაშვების საჭიროების ან ლიმიტების დარღვევის შემთხვევაში, ჯგუფის ზოგადი რისკების მართვის ქვეგანყოფილება ამის შესახებ ატყობინებს პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს ან რისკების მართვის კომიტეტს სათანადო ზომების რეკომენდაციით.

ჯგუფის მიზანია სავალუტო პოზიციების დახურვა და იმის უზრუნველყოფა, რომ ღია სავალუტო პოზიცია ყოველთვის ლიმიტის ფარგლებში დარჩეს. სავალუტო რისკის მართვის მიზნით ჯგუფმა დააწესა ორი დონის კონტროლი: წინასწარი გაფრთხილების ინდიკატორები და ლიმიტები. როდესაც ვერ ხერხდება პოზიციების ჩამოყვანა სავალდებულო კაპიტალის 3%-ზე ქვემოთ ერთ რომელიმე ვალუტაში, ან 7.5%-ზე ქვემოთ ყველა ვალუტაში ერთობლივად, ამის შესახებ უნდა ეცნობოს ბანკის ALCO-ს და პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს სათანადო ზომების მიღებასთან ერთად. ეს მექანიზმი უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის მთლიანი ღია სავალუტო პოზიცია არ გადააჭარბოს სახედამხედველო კაპიტალის 10%-ს. გამონაკლისი ლიმიტებში, ან სტრატეგიულ პოზიციებში უნდა დამტკიცდეს პროკრედიტ ჰოლდინგის ALCO-ს ან რისკის მართვის კომიტეტის მიერ.

2014 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის ღია სავალუტო პოზიციები ზემოხსენებულ ლიმიტებს არ აჭარბებდა.

წლის განმავლობაში გამოყენებული იყო შემდეგი მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსები:

ლარი	საშუალო კურსი	საშუალო კურსი	საანგარიშო თარიღი	საანგარიშო თარიღი
	2014	2013	მიმდინარე კურსი	მიმდინარე კურსი
			31 დეკემბერი 2014 წ.	31 დეკემბერი 2013 წ.
USD 1	1,7643	1,6634	1,8890	1,7363
EUR 1	2,3439	2,2094	2,2934	2,3891

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ფულადი აქტივების და ვალდებულებების განაწილება ძირითად საოპერაციო ვალუტებზე.

'000 ლარი			სხვა	ადგილობრივი	
2014 წლის 31 დეკემბერი	ევრო	აშშ დოლარი	ვალუტები	ვალუტა	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17 306	88 588	524	68 557	174 975
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	19 721	21 309	956	16 007	57 993
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	9 829	9 829
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	8 850	566 395	-	165 025	740 270
სხვა ფინანსური აქტივები	372	376	-	232	980
ფინანსური აქტივები სულ	46 249	676 668	1 480	259 650	984 047
ღია ფორვორდული პოზიცია (აქტივები)	41 281	-	-	-	-
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	2	1 999	-	4	2 005
კლიენტთა ანგარიშები	83 852	341 135	1 348	171 942	598 277
სხვა ნასესხები სახსრები	2 447	243 296	-	19 231	264 974
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1 197	30	-	1 713	2 940
სუბორდინირებული სესხი	-	52 938	-	-	52 938
Total financial liabilities	87 498	639 398	1 348	192 890	921 134
ღია ფორვორდული პოზიცია (ვალდებულებები)	-	41 437	-	-	-
წმინდა პოზიცია	32	(4 167)	132	66 760	62 757
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	501	10 303	-	8 636	19 440
სესხის გაცემის ვალდებულებები	2 133	19 064	-	7 268	28 465

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი			სხვა	ადგილობრივი	
2013 წლის 31 დეკემბერი	ვერო	აშშ დოლარი	ვალუტები	ვალუტა	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17 670	81 367	397	99 277	198 711
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	14 507	24 999	480	5 002	44 988
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	9 224	535 096	-	148 568	692 888
სხვა ფინანსური აქტივები	608	1 504	1	742	2 855
ფინანსური აქტივები სულ	42 009	642 966	878	253 589	939 442
ღია ფორვარდული პოზიცია (აქტივები)	43 004	-	-	-	-
ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	1	-	-	22	23
კლიენტთა ანგარიშები	81 940	308 671	728	177 827	569 166
სხვა ნასესხები სახსრები	2 926	225 013	-	28 770	256 709
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	485	-	1 005	1 490
სუბორდინირებული სესხი	-	66 308	-	-	66 308
ფინანსური ვალდებულებები სულ	84 867	600 477	728	207 624	893 696
ღია ფორვარდული პოზიცია (ვალდებულებები)	-	42 990	-	-	-
წმინდა პოზიცია	146	(501)	150	45 965	45 760
ფინანსური და სხვა ვალდებულებების შესრულების გარანტიები და აკრედიტივი	1 231	6 797	-	11 235	19 263
სესხის გაცემის ვალდებულებები	2 371	13 286	-	9 268	24 925

ვალუტის კურსის ცვალებადობასთან დაკავშირებული მაქსიმალური სავარაუდო ზარალის დადგენის მიზნით, ხორციელდება შვიდი წლის სიძველის ისტორიული სავალუტო ცვლილებების ანალიზი და ყველაზე მკვეთრი სხვაობა (99% და 95%-იანი სანდოობის დონით - ერთწლიანი ფლობის პერიოდი) მიმდინარე სავალუტო პოზიციების მიმართ გამოიყენება.

'000 ლარი		
2014 წლის 31 დეკემბერი	95% სანდოობა	99% სანდოობა
მაქსიმალური დანაკარგი (რისკს დაქვემდებარებული ღირებულება)	(468)	(565)
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(412)	(461)

'000 ლარი		
2013 წლის 31 დეკემბერი	95% სანდოობა	99% სანდოობა
მაქსიმალური დანაკარგი (რისკს დაქვემდებარებული ღირებულება)	(77)	(90)
საშუალო დანაკარგი სანდოობის ინტერვალის გადაჭარბების შემთხვევაში	(69)	(77)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების ვადებს შორის არსებული სტრუქტურული განსხვავებების გამო. ჯგუფი სესხების დიდ ნაწილს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით სთავაზობს კლიენტებს. სესხების საშუალო ვადა ჩვეულებრივ უფრო ხანგრძლივია, ვიდრე კლიენტთა ანაზრების ვადა, რის გამოც, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ჯგუფს ექმნება საპროცენტო განაკვეთის რისკი. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთის რისკების შემცირებისთვის (ჰეჯირებისთვის) განკუთვნილი

ფინანსური ინსტრუმენტები ხელმისაწვდომია მხოლოდ მყარ ვალუტაში, მაგ. ევროსა და აშშ დოლარში, ჯგუფი იძულებულია მკაცრად აკონტროლოს საპროცენტო განაკვეთის რისკები.

ჯგუფი საპროცენტო განაკვეთის რისკს აფასებს და მართავს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკის შესაბამისად.

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის ძირითადი მაჩვენებლით ფასდება პოტენციური გავლენა ყველა აქტივისა და ვალდებულების ეკონომიკურ ღირებულებაზე. ეს მაჩვენებელი გამოიყენება იმ პოტენციური ზარალის გასაანალიზებლად, რასაც ჯგუფი განიცდის აქტივებსა და ვალდებულებებზე საპროცენტო განაკვეთების ძალიან არასახარბიელო მერყეობის (შოკის) შემთხვევაში. ევროსა და აშშ დოლარისთვის დაშვება არის საპროცენტო განაკვეთის მრუდის პარალელური გადაწევა +/- 200 ბპს-ით. ადგილობრივი ვალუტის შემთხვევაში შოკის განმარტება გამომდინარეობს გასული ხუთი წლის განმავლობაში ისტორიული საპროცენტო განაკვეთის მერყეობიდან. პოტენციურმა ეკონომიკურმა ზეგავლენამ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე არ უნდა აჭარბებდეს მისი სავალდებულო კაპიტალის 10%-ს ყველა ვალუტაში. ანგარიშგებისთვის განკუთვნილი სავალდებულო ოდენობა არის 5%, რაც გამაფრთხილებელი ნიშნის ფუნქციას ასრულებს ადრეულ ეტაპზე. სისტემატურად ტარდება ასევე მომდევნო სამ თვეში ბანკის მოსალოდნელ მოგებაზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოტენციური გავლენის ანალიზი. ეს მაჩვენებელი ასახავს იმას, თუ რამდენად შეიძლება მოგება-ზარალის უწყისზე გავლენა მოახდინოს საპროცენტო განაკვეთის რისკმა მოკლევადიან პერსპექტივაში.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოლიტიკიდან ყოველგვარი გადახვევა და საპროცენტო განაკვეთის ლიმიტების დარღვევა უნდა დამტკიცდეს პროგრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტის მიერ.

ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკის პოზიციას მონიტორინგს ზოგადი რისკების მართვის კომიტეტი უწევს. ეს მაჩვენებლებიც ეცნობება პროგრედიტ ჰოლდინგის რისკების მართვის კომიტეტს.

რისკის გადაფასების თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის რისკის მონიტორინგისა და შეზღუდვის გარდა, ჯგუფი ასევე მიზნად ისახავს საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯების მქონე თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების ვადების შესაბამისობაში მოყვანას.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საერთო თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომელიც კლასიფიცირდება სახელშეკრულებო პროცენტის გადაფასების, ან ვადის ამოწურვის თარიღის მიხედვით, რომელიც უფრო ადრე დადგება.

პროგრედიტ ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

'000 ლარი 2014 წლის 31 დეკემბერი	ერთ თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 -12 თვე	1 -5 წელი	5 წელზე მეტი	უფრო ცნ ტო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	96 216	14 914	-	-	-	-	63 845	174 975
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	42 328	-	-	-	-	-	15 665	57 993
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	9 520	-	543	10 063
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	71 834	56 391	61 222	124 875	335 185	82 361	8 402	740 270
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	980	980
ფინანსური აქტივები სულ	210 378	71 305	61 222	124 875	344 705	82 361	89 435	984 281
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-	-	2 005	2 005
კლიენტთა ანგარიშები	277 162	33 398	49 293	65 555	40 621	11 758	120 490	598 277
სხვა ნასესხები სახსრები	26 155	46 564	58 044	16 185	84 859	31 033	2 134	264 974
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	2 940	2 940
სუბორდინირებული სესხი	-	28 335	-	-	9 445	14 168	990	52 938
სულ ვალდებულებები	303 317	108 297	107 337	81 740	134 925	56 959	128 559	921 134
წმინდა საპროცენტო განაკვეთისადმი მგრძობიარობა	(92 939)	(36 992)	(46 115)	43 135	209 780	25 402		

25. ფინანსური რისკისა და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

'000 ლარი	ერთ თვემდე ვადით	1 - 3 თვე	3 - 6 თვე	6 - 12 თვე	1 - 5 წელი	5 წელზე მეტი	უფრო ცნტო	სულ
2013 წლის 31 დეკემბერი								
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	106 290	31 807	-	-	-	-	60 614	198 711
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	41 107	-	-	-	-	-	3 881	44 988
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	234	234
მოგება ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	14	14
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	43 943	45 083	66 392	126 888	326 321	78 211	6 050	692 888
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	2 855	2 855
ფინანსური აქტივები სულ	191 340	76 890	66 392	126 888	326 321	78 211	73 648	939 690
ვალდებულებები								
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	-	-	-	-	23	23
კლიენტთა ანგარიშები	257 465	29 207	50 646	59 148	28 805	10 684	133 211	569 166
სხვა ნასესხები სახსრები	36 214	73 793	44 497	29 527	51 963	18 914	1 801	256 709
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	1 490	1 490
სუბორდინირებული სესხი	-	26 046	1 736	1 736	22 572	13 022	1 196	66 308
სულ ვალდებულებები	293 679	129 046	96 879	90 411	103 340	42 620	137 721	893 696
წმინდა საპროცენტო განაკვეთისადმი მგრძობიარობა	(102 339)	(52 156)	(30 487)	36 477	222 981	35 591		

რაოდენობითი თვალსაზრისით, საპროცენტო განაკვეთის მერყეობასთან დაკავშირებული რისკები ამჟამად შეზღუდულია იმის დაშვებით, რომ ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთის რისკი (ეკონომიკურ ღირებულებაზე ზეგავლენა მიმდინარე ღირებულებით), რომელიც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთის შოკით +/- 200 ბპს ევროში/აშშ დოლარში და ყველაზე უარესი ისტორიული სცენარის მიხედვით +/-800 ბპს მერყეობით ადგილობრივ ვალუტაში, არ უნდა აღემატებოდეს სავალდებულო კაპიტალის 10%-ს ყველა ვალუტაში. 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფი ამ მოთხოვნებს შეესაბამებოდა. კუმულაციური საპროცენტო მოგების ეფექტი სამი თვის განმავლობაში 2014 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა:

	ზეგავლენა მოგება-ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
	სავარაუდო უარყოფითი შემთხვევის სცენარი +2%	-2%	+5%	სტრესის სცენარი -5%
აშშ დოლარი	(64)	64	(160)	160
ევრო	133	(133)	333	(333)
ლარი	321	(321)	803	(803)
	390	(390)	976	(976)

კუმულაციური საპროცენტო მოგების ზეგავლენა 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ მაჩვენებლებს იძლევა

პროგრესიტი ჯგუფი

შენიშვნები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის – 2014 წლის 31 დეკემბერი

	ზეგავლენა მოგება-ზარალზე (ტოლია კაპიტალზე ზეგავლენისა)			
	სავარაუდო უარყოფითი შემთხვევის სცენარი		სტრესის სცენარი	
	+2%	-2%	+5%	-5%
აშშ დოლარი	(94)	94	(113)	113
ევრო	107	(107)	(320)	320
ლარი	144	(144)	(416)	416
	157	(157)	(849)	849

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი აკონტროლებს საპროცენტო განაკვეთებს თავის ფინანსური ინსტრუმენტებზე თითოეულ ძირითად ვალუტაში. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საშუალო საპროცენტო განაკვეთები მენეჯმენტის მიერ განხილულ ანგარიშებზე დაყრდნობით:

31 დეკემბერი 2014 წ.			
% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	0,59	4,00
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	10,03	11,43	15,50
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტთა ანგარიშები	3,18	4,45	3,64
სხვა ნასესხები სახსრები	2,50	3,84	6,34
სუბორდინირებული სესხი	-	8,65	-
31 დეკემბერი, 2013 წ.			
% წლიური	ევრო	აშშ დოლარი	ადგილობრივი ვალუტა
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	0,09	0,61	3,50
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	11,60	12,70	16,50
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტთა ანგარიშები	3,42	3,37	3,58
სხვა ნასესხები სახსრები	2,50	4,31	6,83
სუბორდინირებული სესხი	-	7,38	-

ქვეყნის რისკი

ქვეყნის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შეიძლება ვერ მოახერხოს გარკვეულ აქტივებზე უფლების განხორციელება უცხოურ ქვეყანაში (ქონების ჩამორთმევის რისკი), ან რისკი იმისა, რომ უცხო ქვეყანაში მოქმედი კონტრაგენტი ვერ მოახერხებს ვალდებულების შესრულებას ამ უცხო ქვეყანაში არსებული კონკრეტული პოლიტიკური, ეკონომიკური, ან სოციალური რისკების გამო, რაც უარყოფით გავლენას მოახდენს კრედიტზე (გადაცემის და კონვერტირებადობის რისკი). ჯგუფის საქმიანობიდან და ჯგუფის სამოქმედო ქვეყნების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჯგუფი უფრო ფართო მნიშვნელობით განმარტავს ქვეყნის რისკს, რომელიც ითვალისწინებს, რომ ქვეყნისთვის დამახასიათებელმა მნიშვნელოვანმა გარე მაკროეკონომიკურმა, საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა, ან

მარეგულირებელმა ფაქტორებმა შეიძლება უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ჯგუფის მოგებაზე, კაპიტალსა თუ ლიკვიდურობაზე. კერძოდ, ის მოიცავს ჯგუფის საქმიანობაში მთავრობის პირდაპირი თუ არაპირდაპირი ინტერვენციის რისკს ნაციონალიზაციის ან ქონების კონფისკაციის ფორმით, ანდა მნიშვნელოვან საბაზრო თუ მარეგულირებელი ორგანოების ინტერვენციას.

ჯგუფის საქმიანობის სტრატეგია არის ადგილობრივ ბაზარზე მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხებზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება. ამიტომ იგი ჩვეულებრივ არ მონაწილეობს საერთაშორისო ტრანზაქციებში და არ იღებს თავის თავზე ქვეყნის რისკებს. მიუხედავად ამისა, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ფინანსური რისკის მართვისთვის ჯგუფს შეიძლება დასჭირდეს საერთაშორისო ტრანზაქციების განხორციელება, მაგ. მაღალრეიტინგული საერთაშორისო და მულტინაციონალური ორგანიზაციების ობლიგაციებში ჭარბი ლიკვიდურობის დაბანდების მიზნით.

25. ფინანსური რისკის და კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

ფართო მნიშვნელობით ქვეყნის რისკის საკითხები განხილულია ჯგუფის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის, კონტრაგენტის/ემიტენტის და საოპერაციო რისკების მართვის პოლიტიკასა და მეთოდოლოგიებში. საერთაშორისო რისკებს აკონტროლებენ ჯგუფის და პროგრედიტ ჯგუფის რისკების მართვის თანამშრომლები, ჯგუფს ქვეყნის რისკი მხოლოდ შეზღუდულად ემუქრება.

სადაზღვევო რისკი - მოგება-ზარალის და სამომავლო ფულადი ნაკადების თანხა, ვადები და გაურკვევლობა

სადაზღვევო რისკი წარმოიშობა ჯგუფის მიერ გაცემული ვალდებულებების შესრულების გარანტიებთან დაკავშირებით. ვალდებულებების შესრულების გარანტიის შესახებ ხელშეკრულებების ფარგლებში არსებული რისკი წარმოადგენს დაზღვეული შემთხვევის დადგომის ალბათობას (მაგ., თუ რომელიმე მხარე დაარღვევს თავის სახელშეკრულებო ვალდებულებას მეორე მხარის წინაშე). ბანკისთვის ძირითად რისკს წარმოადგენს ასეთი კონტრაქტების ფარგლებში განსახორციელებელი მოსალოდნელი გადახდების სიხშირისა და ოდენობის მერყეობა. ბანკი იყენებს ისტორიულ მონაცემებს და სტატისტიკურ მეთოდებს აღნიშნული გადახდების დონის პროგნოზირებისთვის. მოთხოვნები უნდა გაკეთდეს ხელშეკრულების ვადის ამოწურვამდე. მოთხოვნების უმეტესობა მოკლე ვადაში ანაზღაურდება, რაც საშუალებას აძლევს ბანკს გააკეთოს უფრო ზუსტი პროგნოზი მოსალოდნელ გადახდებსა და შესაბამისად, მომავალ ფულად ნაკადებთან დაკავშირებით. ბანკი ამ რისკებს აკონტროლებს ასეთი საბანკო პროდუქტებისთვის განსახორციელებელი გადახდების დონის მუდმივი მონიტორინგის მეშვეობით, რაც ბანკს საშუალებას აძლევს მომავალში გააკორექტიროს ასეთი გადახდები მოთხოვნებში მომხდარი ცვლილებების შესაბამისად. ბანკს აქვს ანაზღაურების მოთხოვნების დამუშავების პროცესი, რომელიც მოიცავს ანაზღაურების განხილვის და თაღლითური თუ შეუსაბამო მოთხოვნებზე უარის თქმის უფლებას. ვალდებულებების შესრულების გარანტიების შესახებ კონტრაქტების უმეტესობა უზრუნველყოფილია გირაოთი.

26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის პრინციპები და ინფორმაციის გამჟღავნების წესები ითვალისწინებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების დადგენას. სამართლიანი ღირებულება დადგენილია შეფასების და ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით. ჯგუფი სამართლიან (რეალურ) ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი (რეალური) ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს.

- დონე 1: ანალოგიურ ინსტრუმენტზე აქტიურ ბაზარზე კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული).
- დონე 2: საწყისი მონაცემები პირველი დონისთვის დადგენილი კოტირებული ფასების გარდა, რომელთა დაკვირვება შესაძლებელია პირდაპირ (მაგ., ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ., კოტირების საფუძველზე მიღებული ფასი). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ანალოგიური ინსტრუმენტების ფასები; არააქტიურ ბაზარზე კოტირებული ანალოგიური ინსტრუმენტების ფასები, ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ უკავშირდება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს.
- დონე 3: არადაკვირვებადი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობის ასახვის მიზნით.

ჯგუფის შეფასებით, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა შეესაბამებოდეს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. თუმცა გაურკვევლობის და შეფასების სუბიექტურობის გათვალისწინებით, სამართლიანი (რეალური) ღირებულება არ უნდა განიმარტებოდეს როგორც დაუყოვნებლივ რეალიზებადი აქტივის ან ვალდებულების გადაცემის ღირებულება.

26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

ჯგუფმა სამართლიანი ღირებულება დაადგინა შეფასების მეთოდების გამოყენებით. შეფასების მეთოდების გამოყენების მიზანია სამართლიანი ღირებულების დადგენა, რომელიც ასახავს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. გამოყენებული შეფასების მეთოდი დაფუძნებულია დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელზე.

ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება უდრის მათ საბალანსო ღირებულებას. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე არაკოტირებადი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება დადგინდა სავარაუდო ფულადი ნაკადების მიხედვით, რომელთა მიღება ივარაუდება ახალი ინსტრუმენტებისთვის მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების დისკონტირებით, იგივე საკრედიტო რისკით და დარჩენილი ვადით. თუ დაკვირვებადი საბაზრო განაკვეთები არ არის საკმარისი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, დისკონტირებული ფულადი სახსრების მოდელისთვის საწყის მონაცემებად გამოიყენება ჰოლდინგის სახაზინო განაკვეთები. ჰოლდინგის სახაზინო განაკვეთები განისაზღვრება კაპიტალის ღირებულების გათვალისწინებით, რომელიც დამოკიდებულია ვალუტებსა და დაფარვის ვადებზე, რისკის მარჟის ჩათვლით, რომელიც, თავის მხრივ, თითოეული ბანკისთვის დადგენილი შიდა რისკის რეიტინგზეა დამოკიდებული. ეს შიდა განაკვეთები რეგულარულად უნდა შედარდეს მესამე მხარეების გარიგებების ფასებს.

27. პირობითი ვალდებულებები

ჯგუფს აქვს კრედიტის გაცემის პირობითი ფინანსური ვალდებულება. აღნიშნული ვალდებულებები ითვალისწინებს საკრედიტო რესურსების გაცემას დამტკიცებული სესხების ან ოვერდრაფტის სახით. ჯგუფი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს და აკრედიტივებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა უმეტესწილად ხუთ წლამდე გრძელდება.

საკრედიტო ვალდებულებების, ფინანსური გარანტიების და აკრედიტივების გაცემისას ბანკი იყენებს რისკების მართვის იგივე პოლიტიკასა და პროცედურებს, რაც კლიენტებზე კრედიტებისა და ავანსების გაცემის შემთხვევაში.

'000 ლარი 31 დეკემბერი	2014	2013
ფინანსური გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივი	6 953	8 865
ვალდებულებების შესრულების გარანტიები	12 487	10 398
სესხის გაცემის ვალდებულებები		
- ერთი წლის ან ნაკლები დაფარვის თავდაპირველი ვადით	22 832	23 357
- ერთი წელზე მეტი დაფარვის თავდაპირველი ვადით	5 633	1 568
სულ	47 905	44 188

ზემოთ მოცემული ცხრილი მოიცავს პირობითი ვალდებულებებისა და გარანტიების ნომინალურ ძირ თანხებს, ანუ რისკს დაქვემდებარებულ თანხებს, ჯგუფის მიერ თავისი სახელშეკრულებო ვალდებულებების სრულად შესრულების და კლიენტის მიერ თავისი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ვალდებულებებისა და გარანტიების მნიშვნელოვან ნაწილს ვადა შეუწყდება მათი ათვისების გარეშე; ამიტომ მთლიანი სახელშეკრულებო თანხები არ წარმოადგენს მომავალი ლიკვიდურობის მოთხოვნებს. თანხისა და გადინების მოცულობის შეფასება არ გამოიყენება. რეზერვები კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებსა და ვალდებულებების შესრულების გარანტიებზე მოცემულია მე-18 შენიშვნაში.

ოპერაციული საიჯარო ვალდებულებები

როდესაც ჯგუფი მოიჯარეა, მომავალი მინიმალური იჯარა არაგაუქმებადი საოპერაციო იჯარის პირობებში შემდეგნაირად გადაიხდება:

'000 ლარი	2014	2013
– არა უგვიანეს ერთი წლისა	1 118	1 284
– ერთ წელზე მეტი ხნის შემდეგ და არა უგვიანეს ხუთი წლისა	320	320
სულ	1 438	1 604

27. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირად ხასიათდება ცვლილებებით კანონმდებლობაში, ნორმატიული დოკუმენტების ოფიციალური კომენტარებსა და სასამართლო გადაწყვეტილებებში, რომლებიც ზოგჯერ გაურკვეველია, წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ ზედმეტი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვის უფლება, თუ იმ წლის ბოლოდან, როცა დარღვევა მოხდა, გასულია ექვსი თვე. აღნიშნული გარემოება საქართველოში იწვევს საგადასახადო რისკს, რომელიც სხვა ქვეყნებთან შედარებით უფრო მნიშვნელოვანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის საგადასახადო ვალდებულებები სათანადოდ უზრუნველყოფილია საქართველოს მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის, მისი ოფიციალური კომენტარებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების არსებული ინტერპრეტაციის საფუძველზე. ზოგიერთი სახელმწიფო ორგანოს ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონიოს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფო ორგანო თავის ინტერპრეტაციას წარმატებით გაიტანს.

სასამართლო პროცესები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში ჯგუფის წინააღმდეგ შეიძლება აიძრას სასამართლო საქმე ან სარჩელი. მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ სასამართლო საქმეებისა ან სარჩელებისგან გამომდინარე საბოლოო პასუხისმგებლობა არ მოახდენს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მისი სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

28. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ჯგუფის უშუალო და ერთადერთი დედობილი კომპანიაა ს.ს. პროკრედიტ ჰოლდინგი AG & Co. KGaA, რომელიც ამზადებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებას.

მხარეები დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ მხარეს შესწევს მეორე მხარეზე კონტროლის, ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენის მოხდენის უნარი ფინანსური ან საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებისას, თითოეული დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის გათვალისწინებისას, ყურადღება ექცევა კავშირის შინაარსს და არა მარტო მის სამართლებრივ ფორმას.

2014 და 2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი მიმდინარე ნაშთები აქვს:

'000 ლარი	კონტრაქტით განსაზღვრული წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2014	2013
აქტივები			
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	0.0%-0.2 %	21 563	28 554
მოგება ან ზარალში ასახული რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები			
- დედობილი კომპანია		-	14
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები			
- ძირითადი მენეჯმენტი	11%-18%	8	39
სხვა აქტივები			
- დედობილი კომპანია		37	176
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები		-	16
ვალდებულებები			
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ			
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	0,0%	6	23
მოგების ან ზარალის საფუძველზე სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები			
- სხვა დაკავშირებული მხარეები		156	-
კლიენტთა ანგარიშები			
- ძირითადი მენეჯმენტი	0.0%-5.5%	81	141
სხვა ნასესხები სახსრები			
- დედობილი კომპანია	3.45%-11.39%	25 292	5 201
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	3.41%-3.42%	20 941	5 249
სუბორდინირებული სესხი			
- დედობილი კომპანია	9.93%-10.92%	24 568	22 579

28. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან(გაგრძელება)

2014-2013 წლების 31 დეკემბრის მოგება-ზარალის უწყისში შეტანილია დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამომდინარე შემდეგი თანხები:

'000 ლარი	2014	2013
ამონაგები		
საპროცენტო შემოსავალი		
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	37	24
სხვა შემოსავალი		
- ძირითადი მენეჯმენტი	4	4
ხარჯი		
საპროცენტო ხარჯი		
- დედობილი კომპანია	4 837	2 937
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	542	92
- ძირითადი მენეჯმენტი	1	8
საკომისიო ხარჯი		
- დედობილი კომპანია	-	805
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	902	991
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		
- დედობილი კომპანია	4	3
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		
- ძირითადი მენეჯმენტი	337	336
სხვა ადმინისტრაციული ხარჯები		
- დედობილი კომპანია	2 114	2 489
- საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი პირები	1 727	1 291

ტრანზაქციები, რომლის შედეგად შეიქმნა შემდეგი ნაშთები, განხორციელებულია ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში და მათზე იგივე პირობები ვრცელდება, რაც მსგავსი ტიპის იურიდიულ ან ფიზიკურ პირებთან ან სხვა თანამშრომლებთან განხორციელებულ ტრანზაქციებზე. ტრანზაქციები დაკავშირებული იყო მხოლოდ და მხოლოდ დეფოლტის ჩვეულებრივ რისკთან და არ მოიცავდა სხვა არასასურველ მახასიათებლებს.

საკრედიტო ვალდებულებები

2014-2013 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ჰოლდინგის მიმართ აქვს მიმდინარე აუთვისებელი, გამოუხმობადი და უპირობო საკრედიტო ვალდებულება 10 000 ათასი დოლარის ოდენობით.

29. შემდგომი მოვლენები

2015 წლის 27 იანვარს ჯგუფმა თავისი მიკრო სესხების პორტფელი, რომელიც ჯგუფის საერთო საკრედიტო პორტფელის საბალანსო ღირებულების დაახლოებით 5%-ს შეადგენს, საქართველოში ერთ-ერთ მოწინავე ბანკს - თიბისი ბანკს მიჰყიდა, დაახლოებით 2 500 ათასი ლარის ოდენობის ფასნამატი.